

BACKENS MÅLINVOLVERING

UEFA A
27.10.2025
Kursist.: Kasper Mundt
Vejleder.: Steen Gleie

UEFA A-OPGAVE: BACKENS MÅLINVOLVERING

INDLEDNING	3
PROBLEMFORMULERING	4
HYPOTESER	4
METODEAFSNIT	5
DEFINITIONER	6
UDVÆLGELSE AF SPILLERE	7
DATAINDSAMLING	9
ANALYSE	10
DEL 1: HVORDAN ER BACKEN MÅLINVOLVERET?	11
DEL 2: HVORDAN ASSISTERER BACKEN?	16
DEL 3: HVORDAN SCORER BACKEN?	22
DEL 4: BACKENS INDIVIDUELLE MÅLINVOLVERING	26
DISKUSSION	36
KONKLUSION	41
TRÆNINGSØVELSE 1: UDNYT PLADS MED 'VENDESPILLET'	42
TRÆNINGSØVELSE 2: BRUGE DE BREDE INDLÆGSPPOSITIONER	43
TRÆNINGSØVELSE 3: BACKENS POSITIONELLE FRIHED OFFENSIVT	44
KILDELISTE	45
BILAG:	46
A: EGETUDVIKLET ANALYSEARK	46
B: ZONEINDDELING	46

INDLEDNING

Det er lørdag d. 31. maj 2025, alle TV-kameraer og fodboldinteresserede har zoomet ind på Allianz Arena - det er Champions League-finalen. Efter bare 12 minutter har PSGs højreback Achraf Hakimi scoret kampens første mål.

Scoringen fra Hakimi i Champions League-finalen, og den tilsvarende scoring mod Arsenal i semifinalen, definerede tilblivelsen af denne opgave. Det understreges, at backens rolle i moderne fodbold er udviklet fra et defensivt fokus til et mere offensivt udtryk. Denne tidligere opfattelse af backen er afløst af et krav om at bidrage offensivt og være en trussel omkring modstanderens mål, hvilket den tidligere Liverpool-anfører Jamie Carragher sarkastisk opsummerede: "Ingen gider være Gary Neville."¹ med reference til Manchester Uniteds højreback Gary Neville.

Tilblivelsen af denne opgave kommer på baggrund af, at tidligere undersøgelser viste klare tendenser omkring backens øgede offensive bidrag. Allerede i et studie fra 2015² blev der fastslået en række faktorer til at måle backens offensive effekt. Studiet pegede blandt andet på, at man ved at gøre brug af pasninger, indlæg og berøringer i den offensive zone opnår afgørende succes.

Studiet understregede yderligere, at en afgørende faktor for målinvolvering er backens evne til at tilpasse sig holdets taktik og besidde et højt teknisk niveau offensivt.

Det blev således konkluderet, at målrettet træning af backens offensive involvering er nødvendig for at have en kampafgørende rolle.

Modstanderens fastlåste defensiv og behovet for at skabe et afgørende overtal gør backens evne til at åbne modstanderens defensiv op afgørende for at skabe resultater i kampene. Denne opgave vil derfor kvantificere og kvalitativt analysere backens målinvolvering for at identificere de afgørende aktioner og derudfra udforme specifikke træningsøvelser.

¹ SkySports Retro, "No one wants to grow up and be a Gary Neville," YouTube-video, 22. april 2020, <https://www.youtube.com/watch?v=YG3KFhsQa48> (besøgt 24. oktober 2025).

² Konefal M., Chmura P., Andrzejewski M., Puksza D., Chmura J., "Analysis of Match Performance of Full-backs from Selected European Soccer Leagues," *Central European Journal of Sport Sciences and Medicine*, 2015, 11 (3): 45–53.

PROBLEMFORMULERING

For at undersøge ovenstående problemfelt anvendes følgende problemformulering:

” Hvilke generelle tendenser ses i backens målinvolvering og hvilke faktorer spiller ind, når backen deltager i det offensive spil?”

Problemstillinger

- Hvilke rum indtager backen ift. mål og assist?
- Hvordan skabes målene?

Hvilke taktiske og tekniske kompetencer skal backen have for at øge sin målinvolvering?

Opgavens egentlige hensigt er at skabe en klarhed over den moderne backs præstationer, både målt på performance og analysepunkter, der gør sig gældende i moderne fodbold.

HYPOTESER

For at understøtte opgavens formål, vil følgende hypoteser undersøges:

- Spillerne på højere niveau vil skabe flere målinvolveringer end spillere på lavere niveau
- Backen vil oftere score sine mål senere i kampen end tidligere i kampen
- Standardsituationer udgør under halvdelen af backens samlede målinvolveringer
- Backen er bredere positioneret, uanset side, når de er involveret i mål

METODEAFSNIT

Opgaven er baseret på en kombineret kvantitativ og kvalitativ dataanalyse af backens målinvolvering. Denne tilgang bruges til at identificere og beskrive de teknisk-taktiske færdigheder, der kræves af den moderne back i relation til holdets formation og spillestil.

Den kvantitative analyse skal behandle og påvise tendenser og statistiske forskelligheder på tværs af situationerne, mens den kvalitative analyse skal give et dybere og nuanceret indblik i betragtninger af spillet.

I opgaven anvendes 16 forskellige spillere til at undersøge backens målinvolvering. I opgaven er der inddraget 172 målinvolveringer fra sæsonen 2024/2025, for spillerens kampe på klubniveau.

Den kvantitative analyse bygger på en egenudviklet formel for spillerens individuelle præstation:

$$\text{TMIS} = (V1_{P90} * 6) + (V2_{P90} * 4) + (V3_{P90} * 1,2) + (V4_{P90} * 2) + (V5_{P90} * 1,2) + (V6_{P90} * 2) + (V7_{P90} * 1,2) + (V8_{P90} * 2)$$

Total Målinvolveringsscore (TMIS), som normaliserer data til pr. 90 min minutter (P90). TMIS-scoren vægter mål (V1), assists (V2), pasninger (V3) og pasnings% (V4), antal indlæg (V5) og indlægs% (V6) samt boldberøringer (V7) og berøringer i feltet (V8) for at skabe en samlet, sammenlignelig rangering af de 16 backs. Vægtningen er valgt ud fra aktionens sjældenhed og direkte indflydelse på kampresultatet. % udgør den samlede sum af "succesfulde/antal" for at finde procent.

Opgaven anvender de samme faktorer uanset om det er mål eller assist. Upåagtet hvad der går forud for målinvolveringen, herunder spilsekvens, sekvens, berøringer, kropsdel og stilling – disse skal understrege de krav der stilles til backen i moderne fodbold.

Opgavens primære analyse har taget udgangspunkt i egetudviklet analyseark³ og en zoneinddeling⁴ systematiseret og belyst ud fra hvor mål og assists kommer fra, og hvordan.

^A Egetudviklet analyseark

^B Zoneinddeling

DEFINITIONER

Målinvolvering	Tæller det samlede antal mål og assists for en spiller.
TMIS (Total målinvolveringsscore)	En formel til at beregne spillernes offensive aktioner ud fra en række variabler. Variabler pr. 90 min minutter defineres som V_{p90}. V1 = Mål (Alle mål) V2 = Assists (Alle assists) V3 = Pasninger (Alle pasninger, uanset retning) V4 = Pasning % (Succesfulde afleveringer/samlet antal i %) V5 = Indlæg (Alle indlæg, uanset type) V6 = Indlæg % (Succesfulde indlæg/samlet antal i %) V7 = Berøringer i feltet (Alle berøringer i feltet) V8 = Boldberøringer (Alle boldberøringer uanset hvor på banen)
P90 (Pr. 90 min minutter)	Normalisering af alle kvantitative data, der sikrer at spillere med forskellige antal minutter sammenlignes ensartet.
Zoneinddeling	Analysens primære model for positionering. Banen er opdelt i 13 zoner der er valgt for at nuancere afstande, vinkler og positioner. Anvendes til at lokalisere hvorfra mål og assists skabes, og hvilke rum backen indtager (se Bilag 1 (Zoneinddelinger) for grafisk illustration).
Standardsituation	Defineres som enhver målinvolvering, der sker inden for 12 sekunder efter at bolden er sat i gang. Det tæller hjørnespark, frispark (direkte/indirekte), indkast og straffespark.

UDVÆLGELSE AF SPILLERE

Det har fra starten af opgavens tilblivelse været vigtigt at danne et grundlag der var fyldestgørende nok til at vise tendenser i forhold til backens målinvolvering.

Udvælgelsen af spillere bygger på væsentlige overvejelser: at kunne teste hypoteserne og spillernes niveau, position og spillertype. For at sikre den nødvendige dybde og kontrast i analysen, er valget ikke begrænset til kun én side. Det inkluderer begge backs fra samme klub. Landskampe har været fravalgt, da det kan være forskelligt hvordan spillerne anvendes på klubhold og landshold.

Internationalt topniveau: (Top 6-klubber i Europa)

Spillernavn	Klub	Position	Fod	Formation*
Achraf Hakimi	PSG	HB	Højre	1-4-3-3
Nuno Mendes	PSG	VB	Venstre	1-4-3-3
Trent Alexander-Arnold	Liverpool	HB	Højre	1-4-3-3
Andrew Robertson	Liverpool	VB	Venstre	1-4-3-3
Denzel Dumfries	Inter	HWB	Højre	1-3-5-2
Frederico Dimarco	Inter	VWB	Venstre	1-3-5-2
Matheus Nunes	Man. City	HB	Højre	1-4-1-4-1
Josko Gvardiol	Man. City	VB	Venstre	1-4-1-4-1

Internationalt subtop-niveau: (7-50-klubber i Europa)

Spillernavn	Klub	Position	Fod	Formation*
Alex Frimpong	Leverkusen	HWB	Højre	1-3-4-2-1
Alejandro Grimaldo	Leverkusen	VWB	Venstre	1-3-4-2-1
Anton Gaaei	Ajax	HB	Højre	1-4-3-3
Jorrel Hato	Ajax	VB	Venstre	1-4-3-3

Dansk topniveau: (Top +50-klubber i Europa)

Spillernavn	Klub	Position	Fod	Formation*
Victor Bak	FC Midtjylland	HB	Højre	1-3-4-2-1
Kevin Mbabu	FC Midtjylland	VB	Venstre	1-3-4-2-1
Felix Beijmo	AGF	HWB	Højre	1-3-4-3
Gift Links	AGF	VWB	Venstre	1-3-4-3

* Typiske anvendte formation.

Udvælgelsen af spillere er sket på tværs af ligaer, niveau og individuelle kvaliteter.

1. Internationalt topniveau: (Top 6-klubber i Europa)

Achraf Hakimi og Nuno Mendes fra PSG er valgt, for at belyse den offensive frihed under Luis Enrique. Trent Alexander-Arnold og Andrew Robertson fra Liverpool er valgt som den mere traditionelle back-duo, hvis primære offensive bidrag er indlæg. Matheus Nunes og Josko Gvardiol fra Manchester City, de er valgt for at vise Guardiolas' taktiske variation med den indadgående back-princip. Alle disse hold spiller primært i en 1-4-3-3.

For at undersøge effekten af formation, er Denzel Dumfries og Frederico Dimarco fra Inter inkluderet, som wingbacks, der med stor offensiv frihed spiller i en 1-3-5-2.

2. Internationalt subtop-niveau: (7-50-klubber i Europa)

Alex Frimpong og Alejandro Grimaldo fra Leverkusen er valgt grundet deres position som wingbacks i en 1-3-4-2-1. Anton Gaaei og Jorrel Hato fra Ajax er inkluderet, da klubben har en lang tradition for at spille offensiv fodbold i en 1-4-3-3, hvilket giver en stærk reference til Leverkusens formation.

3. Dansk topniveau: (Top +50-klubber i Europa)

Victor Bak og Kevin Mbabu fra FC Midtjylland valgt som repræsentanter for en 1-4-3-3 på Danmarks øverste niveau. Felix Beijmo og Gift Links fra AGF er valgt for at repræsentere wingbacks i en 1-3-4-3 på samme niveau.

Gennem denne bevidste udvælgelse af spillere opnås et datasæt, der ikke blot viser hvor meget backen involveres, men i højere grad hvordan målene skabes i relation til formation, niveau og tekniske niveau. Denne opdelte tilgang er afgørende for at kunne teste hypoteserne vedrørende effektivitet på tværs af niveauer og belyse backens positionelle og taktiske adfærd, hvilket er fundamentalt for at besvare opgavens problemformulering.

DATAINDSAMLING

Dataindsamlingen er primært baseret på dataplatformen WyScout⁵, som er anvendt til at fremsøge spillernes rå datagrundlag (kampe, minutter, pasninger mv.) og de specifikke videoklip af målinvolveringer – dog har alle klip ikke været tilgængelige via WyScout, alternative referencer og kilder har været anvendt. Primært officielle kanaler til at fremskaffe klips efter highlights.

Tildeling af mål, assists og øvrige data er efterfølgende valideret ved sekundære kilder som FotMob⁶, FBref⁷ og WhoScored⁸. Dette sikrer datagrundlagets robusthed og validitet.

Undervejs er flere klip blevet fravalgt, da en assist eller et mål, ikke skulle tildeles spilleren. Disse klip er derfor fravalgt.

Med grundlaget for klippene på plads, kunne der herefter noteres hvilken type, sekvens, spilsekvens, stilling, antal touches mv. der var tale om og til sidst kunne zone, aktion før scoring/assist osv. noteres. Dette har gjort processen ensartet.

³ WyScout, u.å.

⁴ FotMob, u.å.

⁵ FBref, u.å.

⁶ WhoScored, u.å.

ANALYSE

Analysens formål er at besvare opgavens problemformulering ved at identificere de afgørende faktorer, der påvirker eller går forud for backens målinvolvering. Den skal ligeledes teste de opstillede hypoteser, hvor 172 målinvolveringer udgør datagrundlaget.

Der benyttes i analysen en kombineret kvantitativ og kvalitativ metode, der skal afdække de faktorer der gør sig gældende i backens målinvolvering – herunder taktisk og teknisk.

Analysen er struktureret i fire hoveddele:

Backens målinvolvering generelt: Her vil opgavens primære og overordnede fund præsenteres. Der vil i denne del af analysen være fokus på at præsentere de overordnede data, der vil bruges til at undersøge mere specifikke elementer af backens målinvolveringer.

Backens assists: Der vil i analyse del 2 undersøges hvordan backen bruges til at assistere i målinvolveringen. Der vil også indgå en kvalitativ analyse af de mest anvendte assist-aktioner.

Backens målscoreing: I del 3 undersøges backens involvering i målscoreingen. Her indgår der kvantitativ analyse af de zoner der primært scores i samt en kvalitativ analyse af backen som målscorer.

Individuel analyse og TMIS: I del 4, som er den sidste, anvendes Total Målinvolveringsscore (TMIS). Der vil ligeledes anvendes en række kvantitative og kvalitative analyser til at belyse, hvordan backens rolle anvendes i spillet.

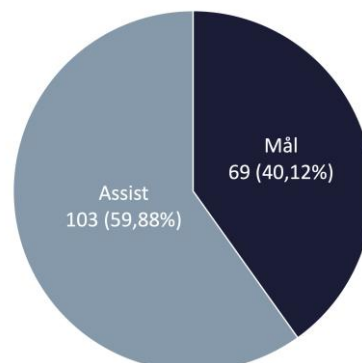
DEL 1: HVORDAN ER BACKEN MÅLINVOLVERET?

Backens målinvolveringer

I **Figur 1** ses fordelingen af backens assists og mål. Der er 103 assister, hvilket udgør 59,88% af de samlede antal målinvolveringer.

Der er scoret 69 mål (40,12%).

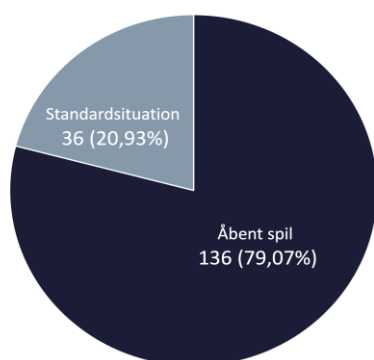
At der er flere assister end mål, viser at backen oftere leverer pasningen til mål end selv scorer.

Figur 1: Backens målinvolvering

Målinvolveringer opdelt efter spilsekvenser

Spilsekvenser opdeler mål og assists efter, om de scores efter standardsituation og åbent spil.

Figur 2: Spilsekvenser

I **Figur 2** er 79,07% (136 af 172) af målinvolveringerne efter åbent spil. 20,93% (36) sker efter en standardsituation. Åbent spil udgør flere minutter i en kamp end standardsituationer, dette forklarer procentuelt den relative forskel.

Backen laver flere mål efter standardsituationer end ved åbent spil, derfor kan spilsekvenser opdeles i sekvenser.

Hvordan fordeler sekvenserne sig?

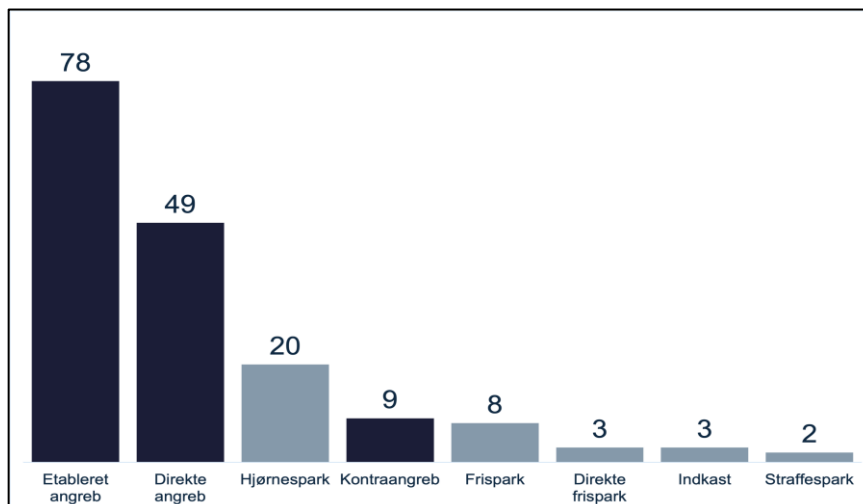
For at nuancere data med afsæt i spilsekvenser anvendes en graf til at vise målinvolvering.

Målinvolvering efter sekvens synliggøres i **Figur 3** ud fra de to spilsekvenser; åbent spil (mørk kolonne) og standardsituationer (lys kolonne).

I åbent spil (etableret angreb, direkte angreb og kontraangreb) er der 136 situationer og efter standardsituationer (hjørnespark, frispark, direkte frispark, indkast og straffespark) er der 36 situationer.

I **Figur 3** udgør etableret angreb 78 (43,82%) situationer.

Direkte angreb sker i 49 aktioner (28,48%), som tyder på at holdet trods boldbesiddelse på egen banehalvdel, relativt ofte forsøger at accelerere spillet rundt om, over eller

Figur 3: Målinvolvering efter sekvens

gennem modstanderes hold for at gå i afslutningsspil. Kontraangrebet tæller 9 (5,23%) aktioner, hvilket tyder på at backen ikke når med i denne fase.

Standardsituationer i **Figur 3** udgør 20 hjørnespark (11,62%), 8 direkte frispark (4,65%), 3 direkte frispark og 3 indkast (1,74% pr. sekvens) samt 2 straffespark (1,16%).

Det samlede antal mål efter hjørnespark udgør 13 mål – eller 18,84% når alle 69 mål indregnes.

Hvilken kropsdel bruger backen til at afvikle situationerne?

Kompleksiteten i fodbold kræver, at spillerne positionerer kroppen korrekt og begrænser antallet af berøringer, for at bruge den rigtige, ikke nødvendigvis foretrukne, fod i målinvolveringen.

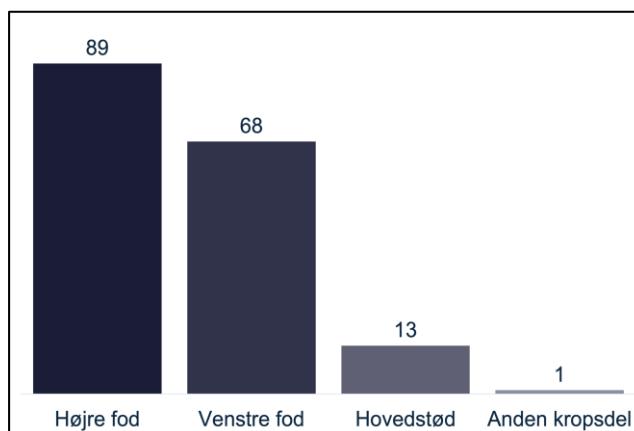
Der er i **Figur 5** en inddeling af kropsdel der oftest anvendes:

Højre fod bruges 89 (51,74%) gange

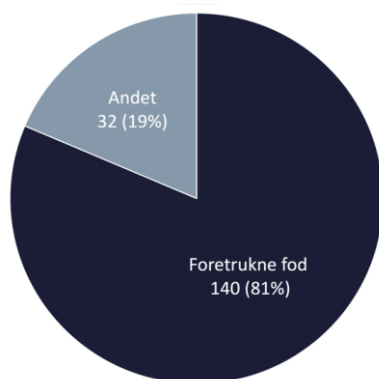
Venstre fod 68 (39,53%) gange

Hovedstød 13 (7,55%) gange

Andet 1 (0,58%) gang

Figur 5: Hvilken kropsdel bruges til målinvolveringen

Figur 6: Foretrukne fod i relation til målinvolvering

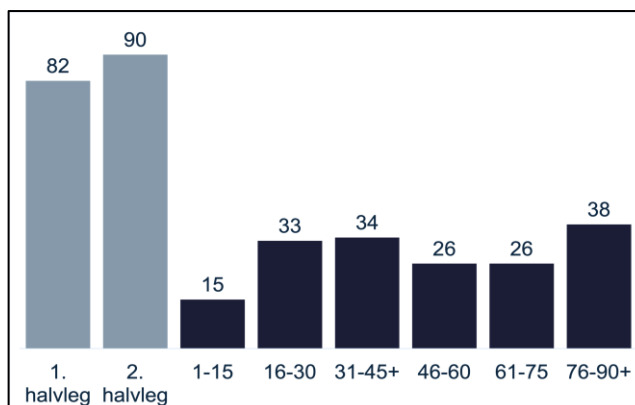
Figur 5 viser en lille varians mellem højre og venstre fod. Spillerne kan positionere sig og bruge den fod, der er tættest på bolden.

I **Figur 6** bruger backen i 81% (140 af 172) tilfælde den foretrukne fod til målinvolvering. "Andet" dækker anden fod, hoved eller kropsdel, det sker i 18,60% (32).

Hvornår kommer målinvolveringen i kampene?

Der scores jf. **Figur 7** 82 mål i 1. halvleg og 90 mål i 2. halvleg. Det stemmer overens med forventningen om backens målinvolvering sidst i kampen. Holdet vil søge scoring for at udligne, reducere eller bringe sig foran - afhængigt af kampens udvikling. Modstanderen kan også forsøge at presse højere sidst i kampen for selv at jage en scoring af førnævnte årsager.

Målene fordeles jævnt mellem de minut-intervaller der er opsat med laveste målinvolvering fra minut 1-15 (15 af 172), og den højeste i minut 76-90+ (38).

Figur 7: Graf for målinvolvering vs. halvleg og minuttal

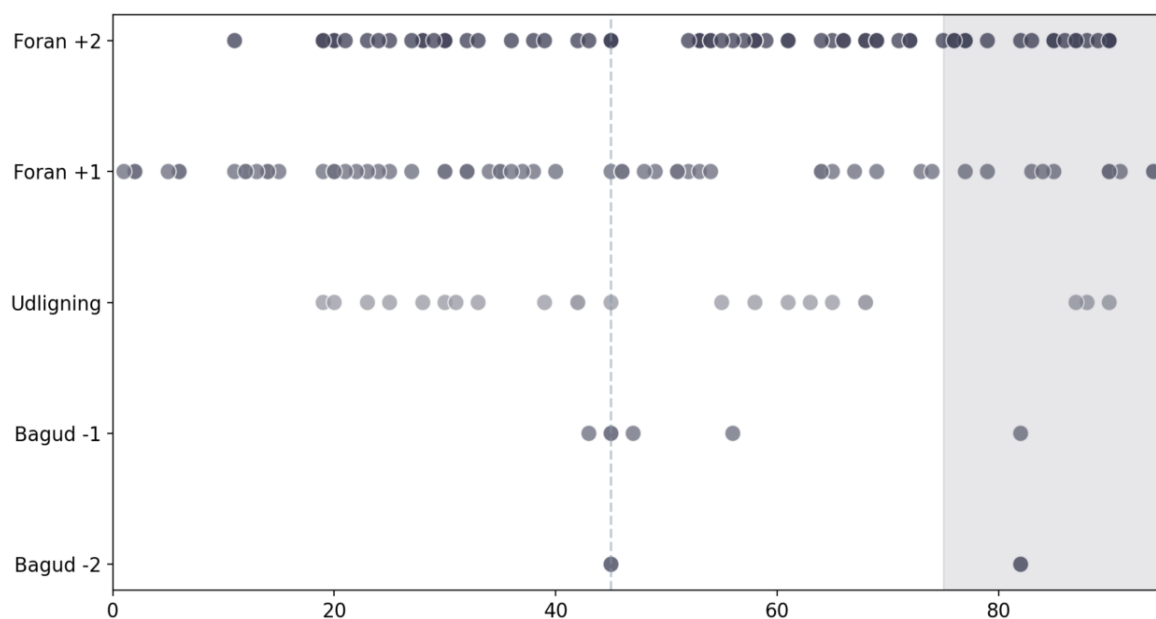
Hvor ofte er backens målinvolvering afgørende for kampens udvikling?

Om der scores i 1. halvleg eller 2. halvleg, betyder ikke altid at det har betydning for kampens udfald. Det samme gør sig gældende i forhold til minut-intervallerne.

For at undersøge, hvornår backen er involveret i mål, vil det være relevant at sammenholde stillingen i kampen og minuttallet. I **Figur 8** anvendes et scatterplot som viser om der reduceres, udlignes eller føres efter scoringen.

Illustrationen påviser, at hvis holdet er bagud 0-3, og backens involvering er en reducering til 1-3, vil scoringen være en "Bagud -2". Omvendt vil en scoring til 4-0 være en "Foran +2", da forventningen er, at backen vil have mere offensiv frihed i forhold til holdets gameplan eller modstanderens taktiske overvejelser.

I **Figur 8** er andelen af reduceringer "Bagud -1" og "Bagud -2" sjældent. Der scores til "Bagud -2" i 2 tilfælde og "Bagud -1" i 6 tilfælde. Det sker bl.a. i tillægstiden af 1. halvleg to gange, hvilket kan tyde på, at der kommer et højere pres tidligere i kampen for at reducere inden pausen. Der er en overvægt af føringsmål. "Foran +1" i 66 tilfælde. Disse fordeler sig relativt jævnt over hele kampen. Det sker i 18 tilfælde inden for de første 15 minutter af kampen, mens der er 15 tilfælde de sidste 15 minutter af kampen.

Figur 8: Målinvolveringer x Minut vs. stilling

"Foran +2" sker i 76 tilfælde, disse tilfælde fordeler sig relativt jævnt over hele kampen. Der er i de første 10 minutter af hver halvleg ikke nogen aktioner der fører til "Foran +2", modstanderen kan forsøge at beskytte deres mål, for ikke at komme yderligere bagud i kampen.

"Udligning" kommer i 33 tilfælde, og målinvolveringerne fordeler sig ligeligt mellem 1. halvleg og 2. halvleg. Der er 12 aktioner i 1. halvleg og 11 i 2. halvleg. I 7 af de 33 tilfælde kommer scoringen til "Udligning" med mindre end 5 minutter tilbage af den ordinære spilletid.

Det afspejler formentligt hvordan holdet satser, når backen havner længere fremme på banen og ender i en rolle med målinvolvering.

Hvilke rum indtages i målinvolveringen?

Figur 9 viser en zoneinddeling af banen. Inddelingen vises med tal og bogstaver, for at kunne sortere zonerne og skelne mellem de enkelte zoner.

Tallene defineres horisontalt, mens bogstaverne sorteres vertikalt. A på venstre side og B på højre side. Farvekoderne viser, hvor der kommer flest aktioner og hvor mange procent der er i hver zone. Den grønne farve indikerer hvor der sker flest aktioner fra.

Figur 9 viser at Zone 1, 2 og 3

har 61 (35,46%) aktioner

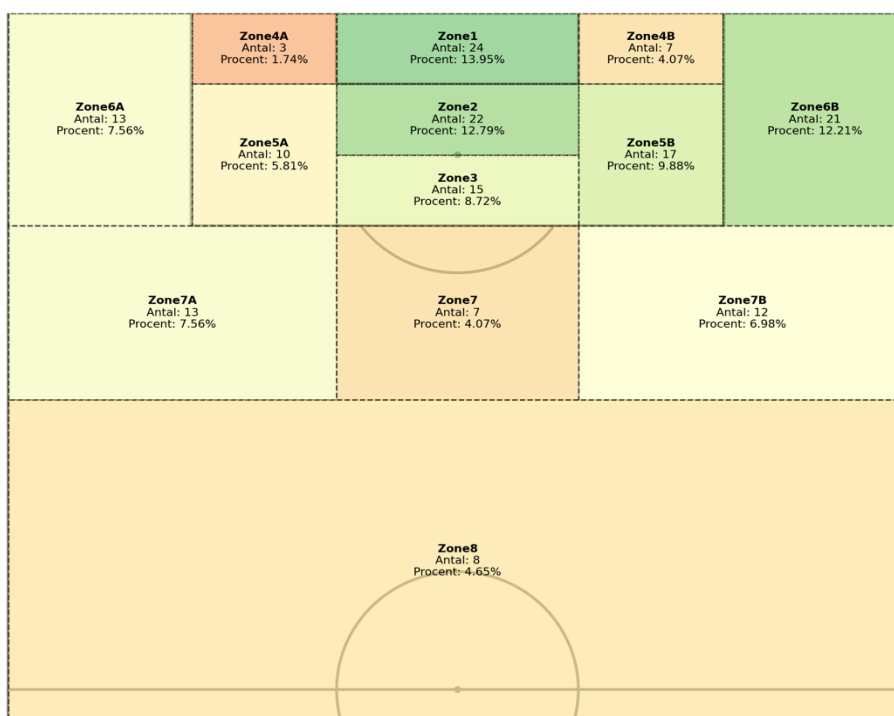
I Zone 4 og 5 har 37 aktioner
(21,51%).

Der er i Zone 6 34 aktioner
(19,76%).

Fra Zone 7A og 7B er der 25
aktioner (14,53%).

I Zone 7 kommer der 7
aktioner (4,07%).

Zone 8 (4,65%) anvendes ved
8 aktioner.

Figur 9: Alle målinvolvering efter zoneinddeling

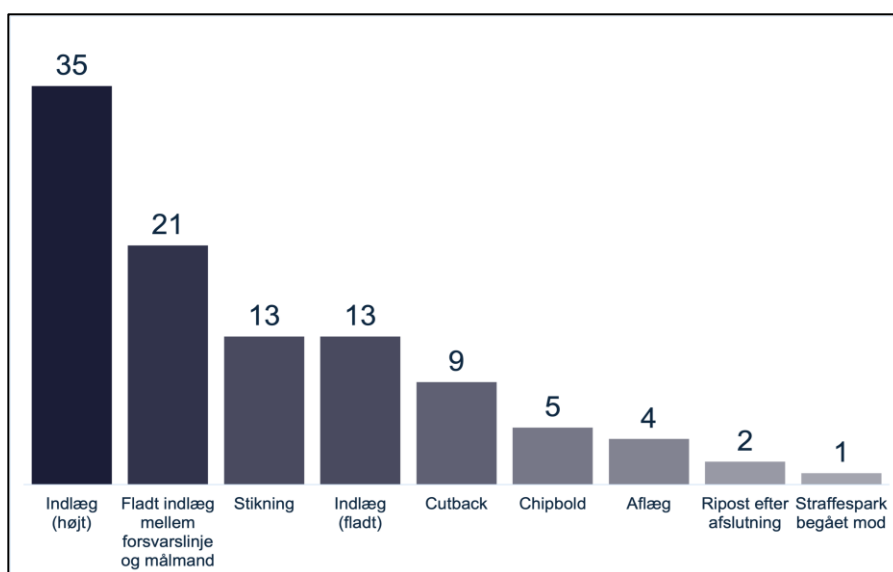
DEL 2: HVORDAN ASSISTERER BACKEN?

Backens målinvolvering kommer primært fra assisten, andelen fra åbent spil udgør 84,47%.

I **Figur 10** ses de typer af assister der er anvendt for at kvalificere analysen ud fra de teknisk-taktiske færdigheder backen forventes at besidde.

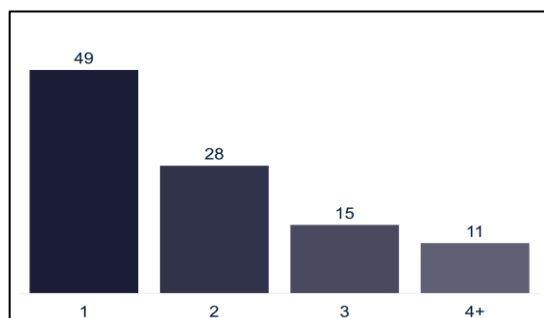
Det høje indlæg, det flade indlæg mellem forsvarslinje og målmand, stikningen og det flade indlæg er de variationer der oftest fremkommer i den kvantitative analyse af assisterne.

Det høje indlæg anvendes i 35 tilfælde svarende til en tredjedel (33,9%) af det samlede antal assists. Det høje indlæg noteres også, hvis der er tale om et hjørnespark eller et frispark der slås som et indlæg, hvilket dermed ikke direkte differentierer mellem hvilken sekvens der er tale om.

Figur 10: Graf for assister

Det flade indlæg mellem forsvarslinje og målmand anvendes 21 (20,3%) gange, stikningen og det flade indlæg anvendes begge 13 (12,6%) gange. Cutback og chipbold bruges samlet 14 (13,5%) gange - disse to indlægstyper anvendes ofte fra de samme zoner hvorfor de kan sammentælles.

Figur 11: Berøringer før assist

Berøringer i **Figur 11** anvendt før assist.

49 (48%) sker efter én berøring, 28 (27%) med 2 berøringer, 15 (15%) aktioner med 3 berøringer og til sidst følger 11 (10%) aktioner med mindst 4 berøringer.

Hvor kommer backens assist fra?

Sekvenserne kan have indflydelse på, hvor assisten kommer fra. Det har også betydning hvornår i kampen situationen opstår, ligesom det har indflydelse hvad stillingen i kampen er.

I **Figur 12** vises andelen af assists fordelt i zoner.

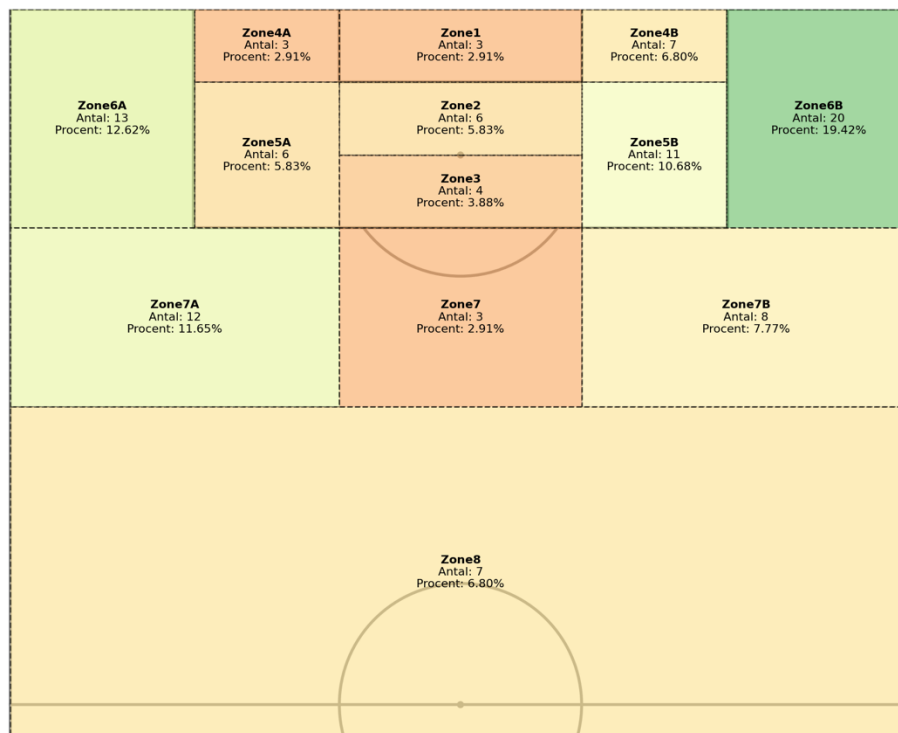
Zone 1, 2 og 3 tegner sig for i alt 13 aktioner, hvilket svarer til 12,6% af alle aktioner.

I Zone 4 og 5 tegner sig for 27 aktioner (26,2%).

Zone 6 tegner sig 33 aktioner (32%).

Fra 7A og 7B kommer der 20 aktioner (19,4%).

I Zone 7 kommer der 3 aktioner (2,9%). I Zone 8 er der i alt 7 aktioner (6,8%).

Figur 11: Alle assists efter zoneinddeling

Assisterne i forhold til sekvens: Etableret spil udgør 49 (47,5%) assists. Direkte angreb tegner sig for 31 (26%). Kontraangrebet resulterer i 7 (2,9%). De resterende 16 assists fordeler sig på standardsituationer.

Der er flest aktioner fra de brede positioner. 80,5% af tilfældene kommer fra en bred eller halv-bred positionering. Højre side (Zone 4B, 5B, 6B og 7B) udgør 44,6% af alle assist-aktioner.

For at sammenholde disse datapunkter, anvendes en kvalitativ analyse til at vise de mest anvendte assist-aktioner; indlæg (højt) og det flade indlæg mellem forsvarslinje og målmand.

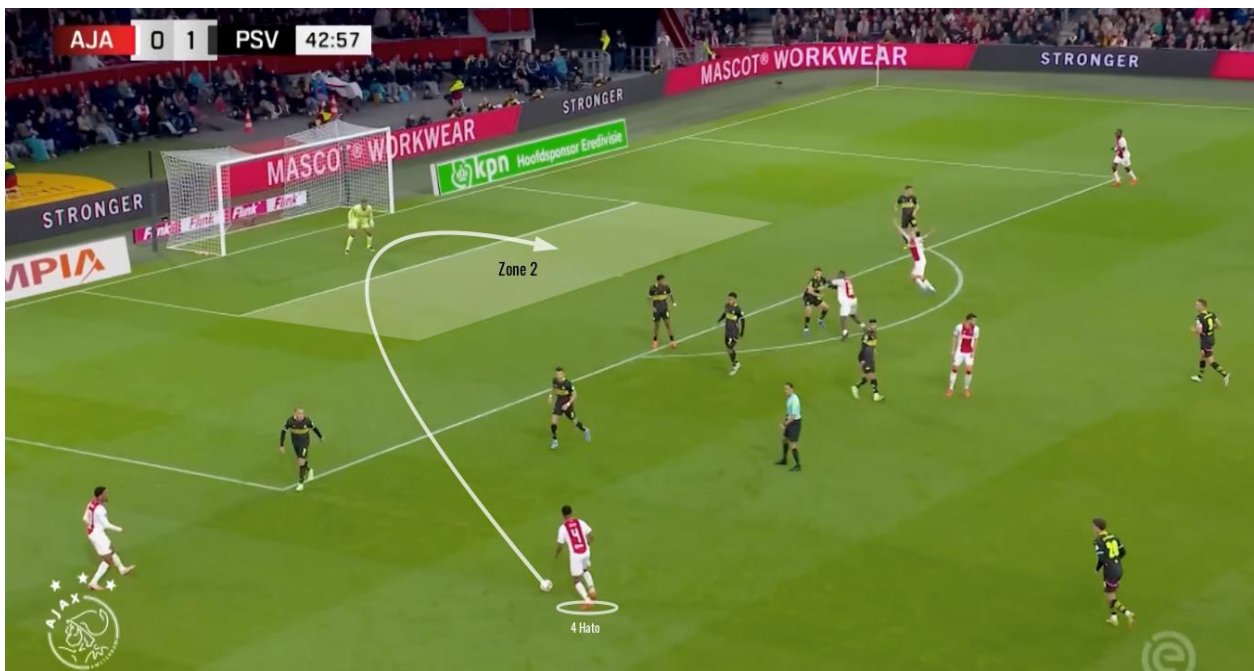
CASE 1: BACKENS BREDE INDLÆGSPOSITION ER EN EVIG TRUSSEL

Til at belyse “indlæg (højt)” er der udvalgt disse klip: Klip 037, 052 og 085.

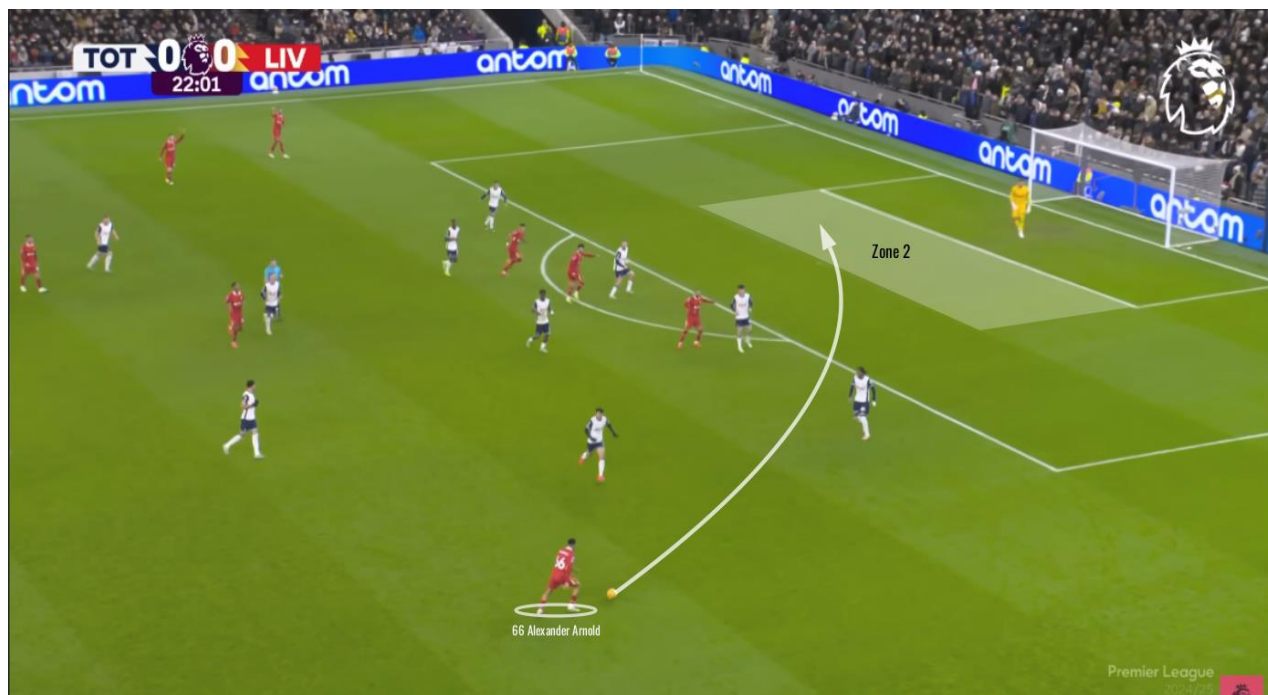
Situationerne er generelt dækkende, da indlæg (højt) udgør 33,9% af alle assists.

Klip 037: Gaaei med en bred positionering i det etablerede angreb, bolden bliver slået udadskruet med ligetæl centralt.

Klip 052: Hato med et udadskruet indlæg fra Zone 7A, der er undertal centralt – men der er frit indløb for den fjerneste spiller

Klip 085: Trent Alexander-Arnold med en bred positionering fra Zone 7B, bolden slås udadskruet til en +1-situation centralt

Hvordan eksekveres det høje indlæg bedst?

Backens tekniske færdigheder ved "**Indlæg (højt)**" er først og fremmest at kontrollere bolden, time tilløbet til bolden og orienteringen før bolden træffes. Ved indlægget er der skabt plads.

Taktisk er backen bredt positioneret - højden varierer, og har derfor mindre betydning for eksekveringen. Medspillere har positioneret sig, så de formår at give backen tid og plads til at slå indlægget, de timer deres løb så de kan løbe ind i bolden. Positionelt forsøger de at skabe rum til indløbsspilleren uden modstandere foran.

Teknisk udføres sparket udadskruet, hvilket sikrer at medspillere kan løbe ind i bolden - bolden er slået præcist og forbi den første modstander. Backen orienterer sig inden afviklingen, hvilket skaber større succesrate for eksekveringen.

I 81,4% blev den foretrukne fod brugt til assisten, det er 85,7% når det isoleres til indlæg (højt).

I det åbne spil bruger backen i gennemsnit 2,04 berøringer på at afvikle et indlæg (højt).

Det giver angriberne/indløbsspillerne mulighed for at nå i feltet, så indløbene i feltet er timede.

CASE 2: BACKENS FLADE INDLÆG MELLEM FORSVARSLINJE OG KEEPER VIRKER

“Fladt indlæg mellem forsvarslinje og målmand” bruger: Klip 025 og 034.

Situationerne er empirisk relevante, da de udgør 20,3% af det samlede antal assists.

Klip 025: Frimpong med et fladt indlæg mellem forsvarslinje og målmand fra zone 5B, hvor pladsen udnyttes med løb modsat

Klip 034: Dimarco i Zone 5B, hvor bolden slås til fladt mellem forsvarslinje og målmand. Forreste spiller kan løbe ind i bolden

Hvordan eksekveres det flade indlæg mellem forsvarslinje og målmand?

Backens tekniske fokus ved det flade indlæg mellem forsvarslinje og målmand forudsætter at der er plads mellem forsvarslinje og målmand. Forsvarslinjen skal typisk være omkring feltkant for at skabe plads til indlægget. Det gør at afstanden mellem modstanderne skaber 1v1-situationer i og omkring feltet, timingen i tilløbet til bolden er vigtigt og så er orienteringen før bolden træffes afgørende.

Taktisk er backen positioneret i halvrum. Dog går bolden under nærmeste spiller, som på den måde efterlader rum, hvor der kan spilles på tværs. Backen har den nærmeste medspiller positioneret centralt, så der kan løbes mod forreste stolpe.

Hvis indløbet times rigtigt, kan der afsluttes da første spiller løber mod forreste stolpe, derfor bliver målmanden inde i det lille felt. Løber bolden gennem feltet, er der spillere bagerst, der kan løbe ind i bolden. Det er taktisk krævende at spille bolden.

Teknisk skal bolden sparkes udadskruet, så målmanden når ud for at gribe bolden. Bolden skal spilles med den rette fart, så den ikke løber gennem feltet og så skal fodstilling og kropspostition være drejet mod bagerste del af feltet, så bolden går på tværs.

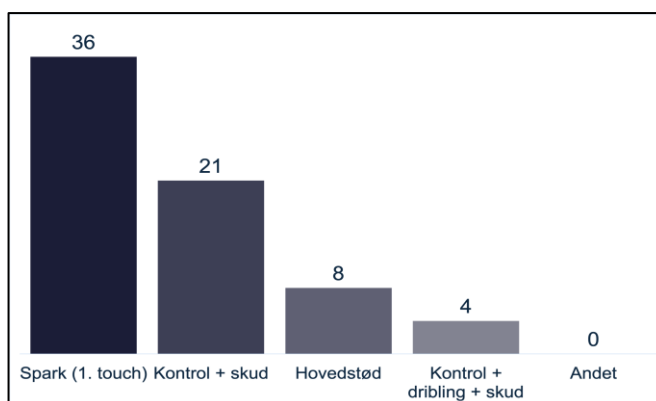
Det er imponerende, hvor ofte backen formår at bruge sin foretrukne fod til det flade indlæg, hvilket viser at timingen, kropspostionering og tilløb er afgørende. I 93,9% blev den foretrukne fod anvendt fra backen.

I åbent spil kommer 63,6% af alle situationer efter enten direkte angreb eller kontraangreb, det vidner naturligt om, at det er lettere at komme til et fladt indlæg mellem forsvarslinje og målmand når modstanderen har en høj bagkæde og holdet, numerisk og/eller positionelt, er i ubalance.

DEL 3: HVORDAN SCORER BACKEN?

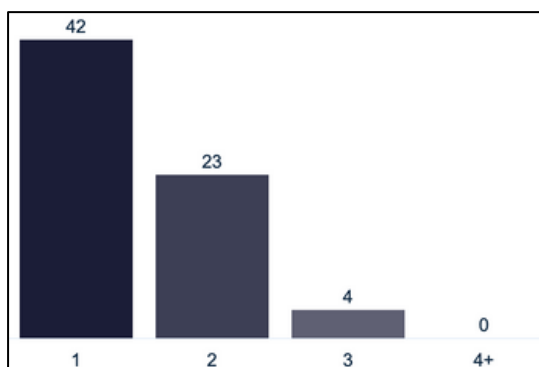
Afsnittet undersøger årsagen til backens høje involvering som målscorer med 69 (40,1% af alle målinvolveringer) mål. Sekvens, berøringer, kropsdel og zone samt TMIS-modellen inddrages med afsæt i datagrundlaget. De teknisk-taktiske kompetencer for rollen som målscorer kvalificeres gennem analyse.

Figur 12 differentierer mellem spark (1. berøring), kontrol + spark, kontrol + dribling + spark, hovedstød og "andet" som dækker alle andre kropsdele end fod og hoved. Det giver således en opgørelse af antallet af berøringer og afslutning. Der er som påvist i **Figur 1** en relativ høj andel af mål fra backen.

Figur 12: Graf for mål

I **Figur 12** er 36 mål scoret på skud (1. berøring) – dette udgør 52,1% af alle mål fra backen. Der er 21 (30,4%) fra kontrol + skud. Der er 8 (11,5%) fra hovedstød. Der er 4 (5,7%) fra kontrol + dribling + skud. Teknisk set kan hovedstødet defineres som en 1. berøring, men grundet opgavens formål, er der her differentieret mellem spark og hovedstød.

Figur 13: Antal berøringer ved mål

Der er en klar sammenhæng mellem antallet af scoringer og antallet af berøringer jf. **Figur 13**, hvor andelen af spark og hovedstød udgør 42 aktioner, det er forventeligt der kun bruges én berøring ved disse to udfald – det sker dog i to tilfælde, at der går én berøring forud for hovedstødsmaal.

Der er 23 aktioner, hvor der bruges to berøringer, hvilket forklarer andelen af kontrol + skud. Der er 4 aktioner, hvor der bruges 3 berøringer til kontrol + drible + skud før mål. Den sidste kategori med 4 berøringer eller flere, har ikke nogen udfald. Det skal ses i lyset af, at holdene i dag bliver langt dygtigere til at forsvare sig og at der ganske enkelt ikke er tid og plads, det er dog en anderledes præmis ved assisten.

Målscoringen sker oftest i feltet tæt på det lille felt

For at synliggøre andelen af mål fra zonerne bruges **Figur 14** til at synliggøre backens mål.

Af de 69 mål backen har scoret, kommer 48 af dem fra Zone 1, 2 eller 3. Hvilket svarer til 69,5%, mens de øvrige zoner tegner sig for 21 mål, svarende til 30,4%.

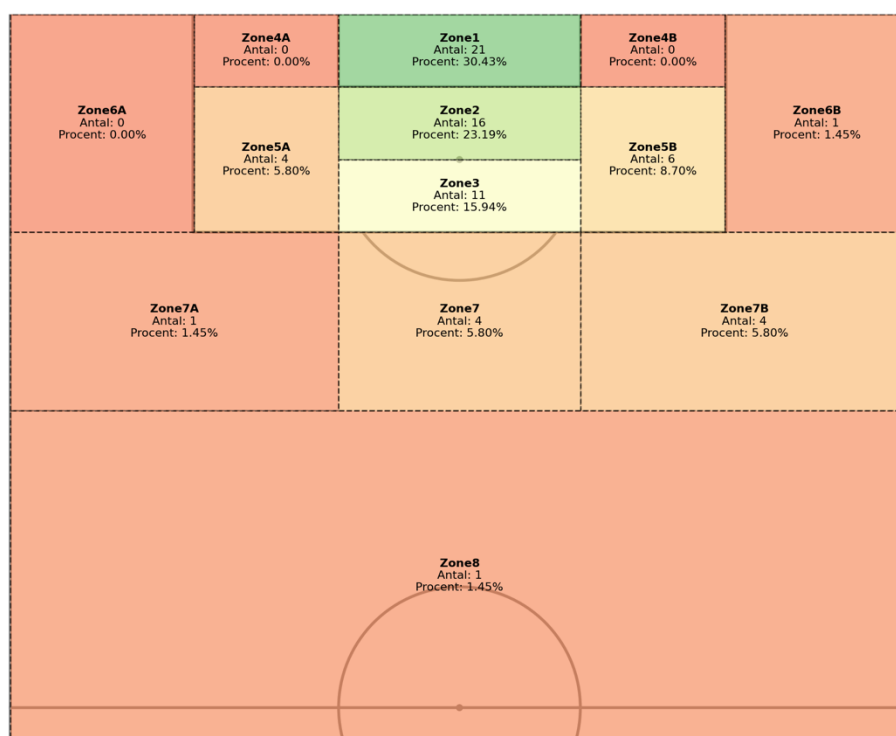
Det er interessant at backen så ofte havner i Zone 1, 2 og 3. For at finde en plausibel forklaring, skal **Figur 3** inddrages, da den tydeliggjorde at backen er involveret i 20 mål efter standardsituationer.

Af de 20 mål der kommer fra standardsituationer scores der 14 mål i Zone 1, 2 og 3.

Det betyder der kommer 34 scoringer fra åbent spil i Zone 1, 2 og 3. Det er nærliggende at se på hvordan scoringerne derfor fordeler sig ud fra sekvens.

Etableret spil udgør 19 mål hvilket svarer til 27,5% af

det samlede antal mål fra backen. Kontraangreb resulterer i én scoring (0,1%), mens det direkte angreb tegner sig for 14 scoringer (20,2%).

Figur 14: Alle mål efter zoneinddeling

Case 3: Backens alsidighed og offensive frihed skaber målscore

Situationerne viser empirisk backens målscore. Klip 165, 158, 004 og 087.

3.A: Backen søger ind centralt i feltet for at komme til scoring

Klip 165: Hakimi ender Zone 2, hvor bolden bliver spillet fra Zone 5A. Hakimi er i +1 overtal bagerst. Han afslutter på 1. berøringen

Klip 158: Frimpong indtager en position i Zone 3 inden afslutning. Undertal omkring Frimpong. Han afslutter på 1. berøringen.

3.B: Backens deltagelse ved hjørnespark skaber mål

Klip 004: Hato havner i en fri position i feltet foran målet, grundet de screeninger der opstår omkring Hatos løb

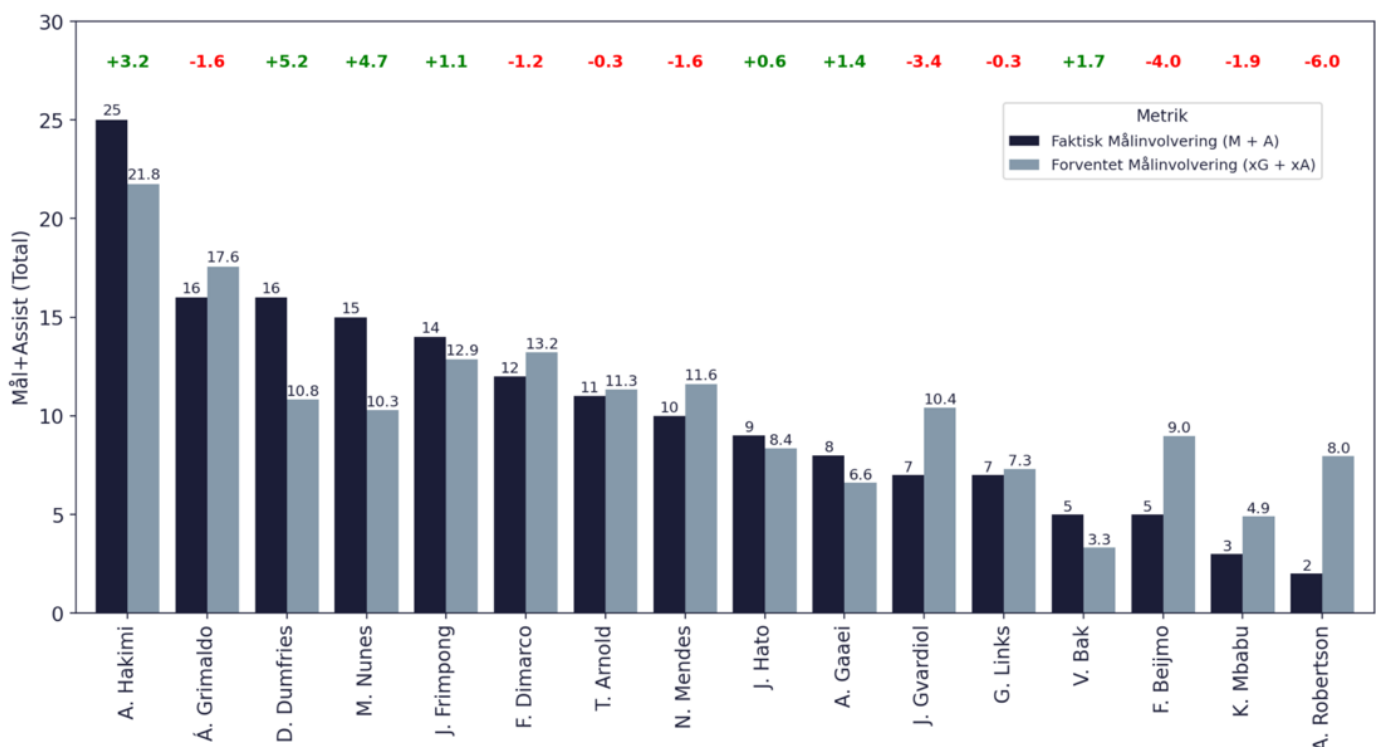
Klip 087: Dumfries havner i en fri position i feltet foran målet, grundet de screeninger og det fokus forsvarsspillerne har på bolden

DEL 4: BACKENS INDIVIDUELLE MÅLINVOLVERING

Analysen i del 4 er en undersøgelse af backens målinvolvering med individuelt fokus. Involveringen varierer fra spiller til spiller; parametre som spillertype, hold og formation medtages. De 16 spillere bidrager forskelligt til forståelsen af backrollen i moderne fodbold.

Backens faktiske målinvolvering i forhold til forventede målinvolvering

I **Figur 15** ses andelen af backens faktiske målinvolveringer (mørk bjælke) i forhold til den forventede målinvolvering (lys bjælke). Tallene over bjælkerne viser, om der overpræsteres eller underpræsteres i forhold til den forventede målinvolvering.

Figur 15: Målinvolveringer vs. forventede målinvolveringer

Figur 15 viser, at Achraf Hakimi har præsteret flest målinvolveringer på tværs af alle turneringer, mens Andrew Robertson har præsteret færrest.

Differensen mellem faktiske og forventede målinvolvering viser, at Denzel Dumfries i den øvre del afviger med +5,2, Matheus Nunes med +4,7, Achraf Hakimi med +3,2. I den nedre del afviger Andrew Robertson med -6,0, Felix Beijmo har -4,0, og Josko Gvardiol med -3,4.

Hvordan ser spillernes målinvolvering ud, når flere parametre medtages?

Den totale målinvolveringsscore (TMIS) bruges til at synliggøre hvordan spillerne præsterer på tværs af flere variabler. TMIS-scoren differentierer spillerne i langt højere grad, end ved blot at kigge på målinvolveringer. Den egenudviklede formel for spillerens individuelle præstation:

$$\text{TMIS} = (V1_{p90} * 6) + (V2_{p90} * 4) + (V3_{p90} * 1,2) + (V4_{p90} * 2) + (V5_{p90} * 1,2) + (V6_{p90} * 2) + (V7_{p90} * 1,2) + (V8_{p90} * 2)$$

Modellen viser de mest anvendte data som studiet fra 2015⁹ påpegede: Pasninger, indlæg og berøringer i feltet havde størst betydning for offensiv involvering og output.

Spillernavn	Mål	Assists	Pasninger	Pasning %	Indlæg	Indlæg %	Berøringer	Berøringer i felt	TMIS
Achraf Hakimi	11	14	78,27	89,77%	1,51	22,11%	103,01	4,05	351,68
Matheus Nunes	4	11	61,05	90,60%	1,96	25,99%	84,65	3,72	254,95
Álex Grimaldo	4	12	57,73	86,89%	1,34	30,87%	81,62	3,05	249,28
Nuno Mendes	5	5	66,06	87,58%	1,46	23,30%	92,69	2,36	249,19
Trent Alexander-Arnold	4	7	60,47	77,91%	1,76	23,14%	86,04	1,60	235,15
Josko Gvardiol	6	1	69,26	91,47%	1,34	14,78%	83,58	2,45	232,04
Jorrel Hato	3	6	51,93	90,07%	1,12	15,98%	70,71	2,04	196,72
Frederico Dimarco	4	8	42,33	83,92%	1,15	30,64%	63,10	3,66	193,50
Denzel Dumfries	11	5	26,90	76,38%	0,72	23,43%	48,82	4,04	187,81
Andrew Robertson	0	2	57,34	87,81%	1,55	22,31%	78,75	2,09	179,56
Anton Gaaei	3	5	42,50	85,02%	1,54	12,52%	66,87	1,88	176,80
Jeremie Frimpong	5	9	27,64	83,73%	0,72	21,11%	49,05	4,66	170,31
Gift Links	4	3	33,90	83,70%	1,57	21,80%	69,46	2,55	169,13
Felix Beijmo	2	3	44,08	79,50%	1,56	27,60%	66,99	1,67	164,64
Victor Bak	1	4	42,73	76,00%	2,13	25,70%	67,10	1,90	162,18
Kevin Mbabu	2	1	35,16	79,36%	1,38	24,56%	68,42	2,08	148,21

Figur 16: TMIS-tabel med spillernes værdier

Achraf Hakimi (351,68), Matheus Nunes (254,95) og Alex Grimaldo (249,28) er placeret øverst i

Figur 16 baseret på TMIS-score. Felix Beijmo (164,64), Viktor Bak (162,18) og Kevin Mbabu (148,21) er placeret nederst.

Der er ikke entydig sammenhæng mellem præstationerne for de enkelte variabler.

Achraf Hakimi har flest pasninger (78,27) og berøringer (103,01). Andrew Robertson (91,47%) har den højeste pasning %. Gift Links (2,13) har flest indlæg. Matheus Nunes (30,87%) har den højeste indlæg % og Jeremie Frimpong (4,66) har flest berøringer i feltet.

⁹ Konefal et al., 50.

Denzel Dumfries har færrest pasninger (26,90) og berøringer (48,82). Denzel Dumfries og Jeremie Frimpong har færrest indlæg (0,72). Viktor Bak (76%) har den laveste pasning %. Anton Gaaei (12,52%) har den laveste indlæg %. Trent Alexander-Arnold (1,60) har færrest berøringer i feltet.

For at teste om TMIS reelt kan anvendes som model, til at påvise backens offensive output, er en række spillere fra 2018/2019-sæsonen udvalgt som referencepunkt.

Trent Alexander-Arnold er valgt for at teste om der kan ses en progression i hans præstationer. Dani Carvajal, Real Madrid, er valgt for at teste internationalt topniveau, mens Kyle Walker, Manchester City, er valgt, da han kan teste om rollen har udviklet sig mere offensivt. Noussir Mazraoui, Ajax, på subtop-repræsentant. Joel Andersson, FC Midtjylland, på nationalt niveau.

Spillernavn	Mål	Assists	Pasninger	Pasning %	Indlæg	Indlæg %	Berøringer	Berøringer i felt	TMIS
Trent Alexander-Arnold	1	15	55,22	71,37%	7,96	33,97%	85,44	0,94	248,33
Dani Carvajal	1	5	64,71	86,55%	2,98	10,85%	90,70	2,92	223,85
Kyle Walker	2	1	64,43	89,55%	1,44	10,23%	82,69	0,84	197,95
Noussir Mazraoui	4	4	44,63	86,87%	1,65	25,97%	69,15	1,26	183,29
Joel Andersson	1	5	36,36	73,30%	3,00	26,70%	59,04	1,25	148,57

Figur 17: TMIS-tabel spilleres værdier fra sæson 2018/2019

Trent Alexander-Arnold (248,33) er placeret øverst i **Figur 17** baseret på TMIS-score. Joel Andersson (148,57) er placeret nederst.

Som det er tilfældet i **Figur 16** er præstationerne for de enkelte variabler ikke entydige.

Dani Carvajal har flest pasninger (64,71), berøringer (90,70) og flest berøringer i feltet (2,92). Kyle Walker (89,55%) har den højeste pasning %. Trent Alexander-Arnold har flest indlæg (7,96) og den højeste indlæg % (33,97%).

Joel Andersson har færrest pasninger (36,36) og berøringer (59,04). Kyles Walker har færrest indlæg (1,44), har den laveste indlæg % (10,23%) og berøringer i feltet (0,84). Trent Alexander-Arnold har den laveste pasning % (71,37%).

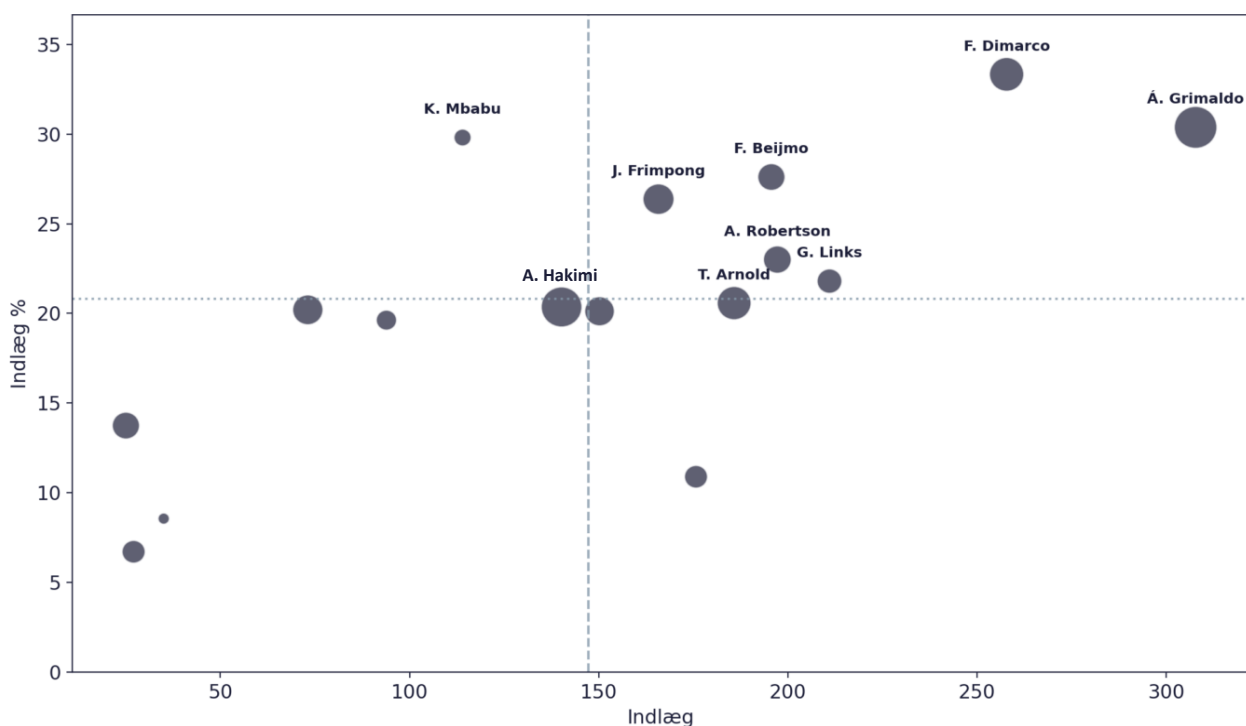
De spillere der er udvalgt i opgaven jf. **Figur 16**, har med deres hold scoret 861 mål i 2024/2025. Det giver et gennemsnit på 107,6 mål pr. hold. De spillere der er udvalgt i **Figur 17**, har med deres hold scoret 623 mål. Det giver et gennemsnit på 124,6 mål pr. hold.

Tabellen viser antallet af målinvolvinger på tværs af spillere:

	Antal spillere	Mål: Hold	Involvinger	Gennemsnit	Involvinger %	Mål: Back
2018/2019	5	623	39	7,8	6,26%	9
2024/2025	16	861	172	10,75	9,99%	69

Backens målgivende afleveringer fra den brede position

Figur 18 er et scatterplot, der viser backens totale indlæg overfor succesfulde indlæg i %. Nuancen i relation til xA, viser hvor stort et antal forventede assists spilleren bør producere.

Figur 18: Indlæg vs. indlæg % = xA

Grimaldo (308) og Dimarco (258) har flest indlæg totalt, deres succesrate er over 30%. Grimaldo har et højere xA end Dimarco. Hakimi (140) har et marginalt lavere xA end Grimaldo. Hakimi har dog færre indlæg end gennemsnittet og en lavere indlæg % end både Grimaldo og Dimarco.

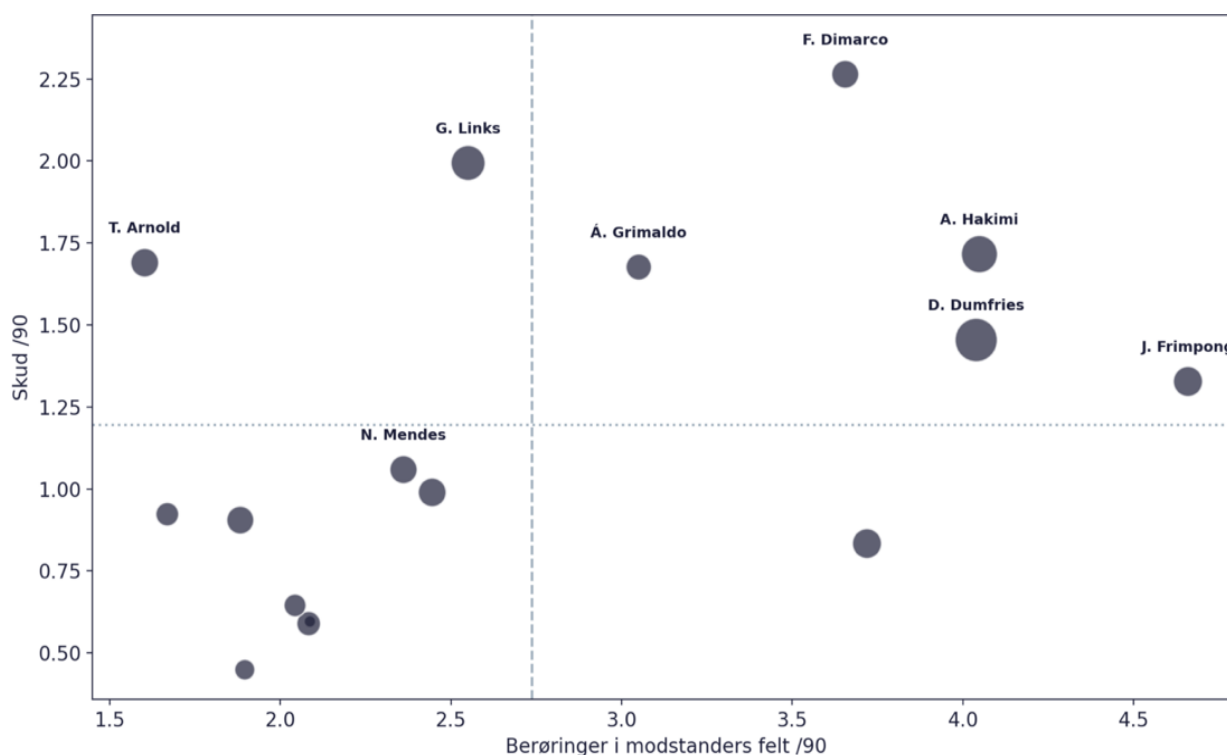
Mbabu præsterer en høj indlæg % på niveau med Grimaldo og Dimarco. Han har dog færre indlæg end gennemsnittet og hans forventede xA (3,35) er den næstlaveste blandt alle spillere. Det stemmer overens med hans TMIS-score, der er den laveste blandt alle.

Trent Alexander-Arnold (186) og Frimpong (166) skiller sig ud ved at have et relativt xA målt op mod de øvrige spillere.

Sammenhængen mellem berøringer i feltet og skud i relation til mål

Figur 19 viser et scatterplot over backens berøringer i feltet overfor antal skud pr. 90 min. For at nuancere dette, viser størrelsen på cirklen antallet af mål spilleren har scoret.

Korrelationen mellem hvor ofte backen havner i feltet, afslutter og samtidigt scorer, er tænkt som en mere nuanceret måde at anskue de tal der blev påvist i den kvantitative analyse.

Figur 19: Berøringer vs. Skud x Mål

Denzel Dumfries (11 mål) og Achraf Hakimi (11) har 4 berøringer i feltet pr. 90 min. De scorer flest mål af alle, men Dumfries med samme antal mål som Hakimi, har en højere konverteringsrate, da han har færre skud pr. 90 min end Hakimi.

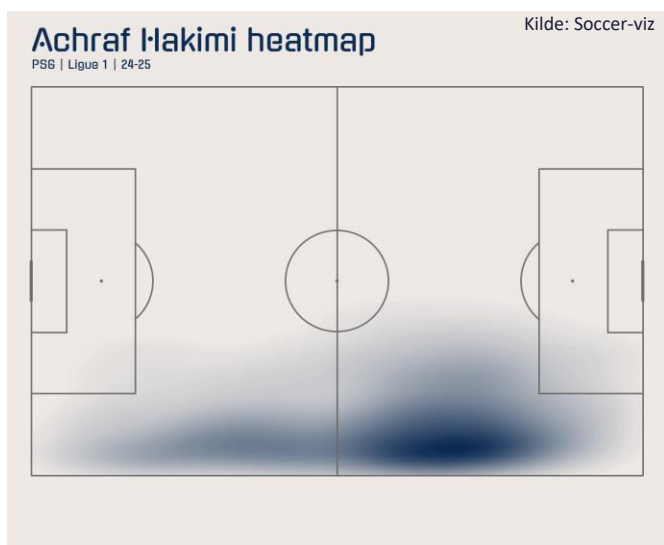
Trent Alexander-Arnold (4) har meget få berøringer i feltet, men har en høj andel af skud mod mål pr. 90 min. Konverteringsraten er høj sat overfor berøringer i feltet, skud og mål. Trent Alexander-Arnold afslutter således ofte uden for feltet med henvisning til berøringer i feltet vs. skud.

Nuno Mendes (5), i den nedre del og under gennemsnittet, har under 2,5 berøringer i feltet pr. 90 min og har kun lige over 1 skud pr. 90 min. Gift Links (4), under gennemsnittet, har lige over 2,5

berøringer i feltet pr. 90 min, men har en høj andel af skud. Hans konverteringsrate er højere end Nuno Mendes.

Hvordan er spillernes bevægelser og løb?

Spillerne bevæger sig forskelligt afhængigt af deres målinvolvering. Den mest effektive måde at understøtte denne antagelse, er at fremvise heatmaps for spillerne. Heatmaps bruges til at synliggøre spillernes bevægelser på banen.

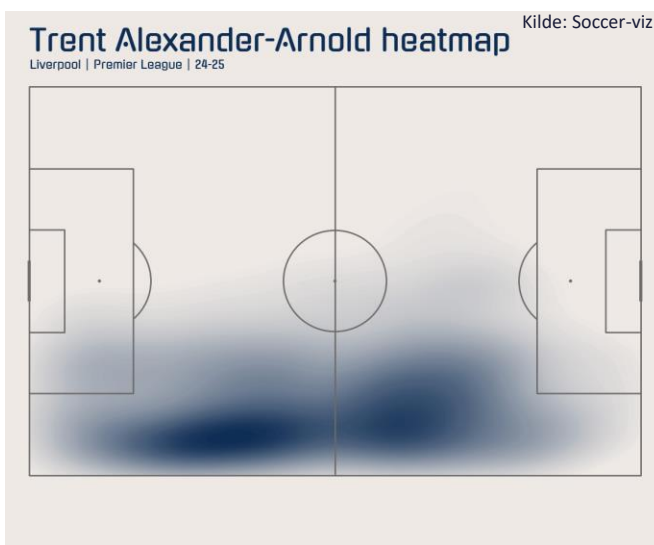

Achraf Hakimi, PSG (1-4-3-3)

Hakimi er ofte positioneret bredt og højt. Det viser at han tillades frihed til at være et bredt punkt med antagelse om at kanten trækker ind for at skabe overtal.

At Hakimi har færre berøringer på egen banehalvdel, viser også at PSG oftere har bolden og flytter spillet højere op på modstanderens bane, inden Hakimi bliver aktiveret på siden.

Hakimi deltager også inde i halvrum, hvor han forsøger at skabe plads og åbne for plads på siden til hans kant der kan udfordre.

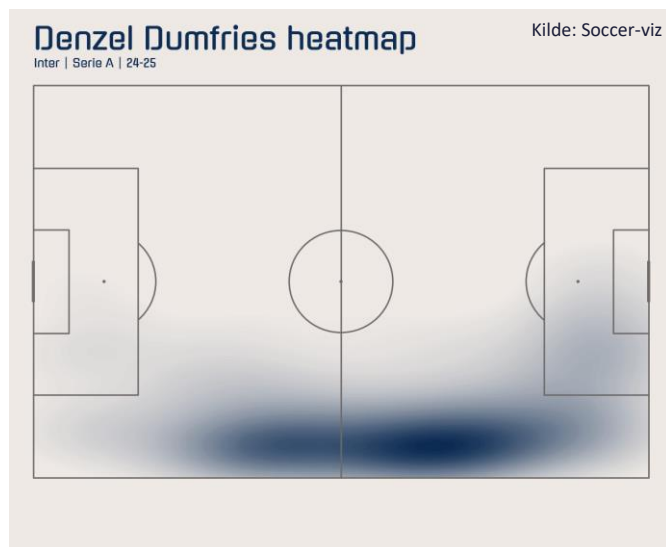

Trent Alexander-Arnold, Liverpool (1-4-3-3)

Trent Alexander-Arnold er en hybridspiller, der både positionerer sig bredt, men også trækker ind centralt, hvor han kan diktere spillet med hans overblik og pasninger.

Hans primære bidrag fra siden er indlæg, hvor han kan slå det tidlige indlæg, hvilket det mørke område indikerer.

Trent Alexander-Arnold bruges også i opbygningsspillet, hvor han modtager bolden. Han kan fra den dybe position også slå bolden i modstanders bagrum, og derved skabe offensive aktioner allerede på egen banehalvdel.

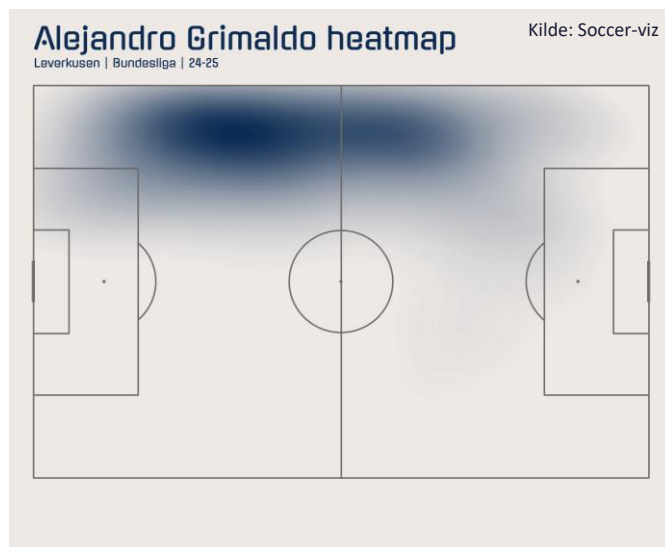

Denzel Dumfries, Inter (1-3-5-2)

Dumfries positionerer sig bredt i 1-3-5-2 som Inter spiller, og det er tydeligt at han tillades høje positioner på modstanderens bane.

Han bruger få berøringer på egen banehalvdel, da Inter bygger op med deres 3 stoppere. Det betyder også at han har frihed til at bevæge sig op på sidste linje og positionere sig bredt.

Han søger sjældent ind i banen, før han rammer feltet. Han har mange berøringer i feltet (4,04), hvilket ses i hans heatmap. Hans xG/xA viser dog at han overpræsterer i målinvolveringer.

Alex Grimaldo, Leverkusen (1-3-4-3)

Grimaldo er positioneret bredt, men lavere i banen. Det ses han ofte modtager bolden på egen banehalvdel, hvor han kan spille bolden op mod en bredere kant eller central spiller der søger ud.

Han er orienteret mod, at han modsat har Frimpong, som ofte søger mod sidste linje og derved ofte skaber bredden og højden modsat. Det gør at Grimaldo er orienteret mod både at være en dyb playmaker – men også kan agere i restforsvar.

Der kommer mange assists fra den dybe position.

De fire spillere udgør forskellige elementer af backens offensive output ved målinvolvering.

Achraf Hakimi og Denzel Dumfries grundet en høj involvering som målscorer, mens Trent Alexander-Arnold og Alejandro Grimaldo primært skaber assists.

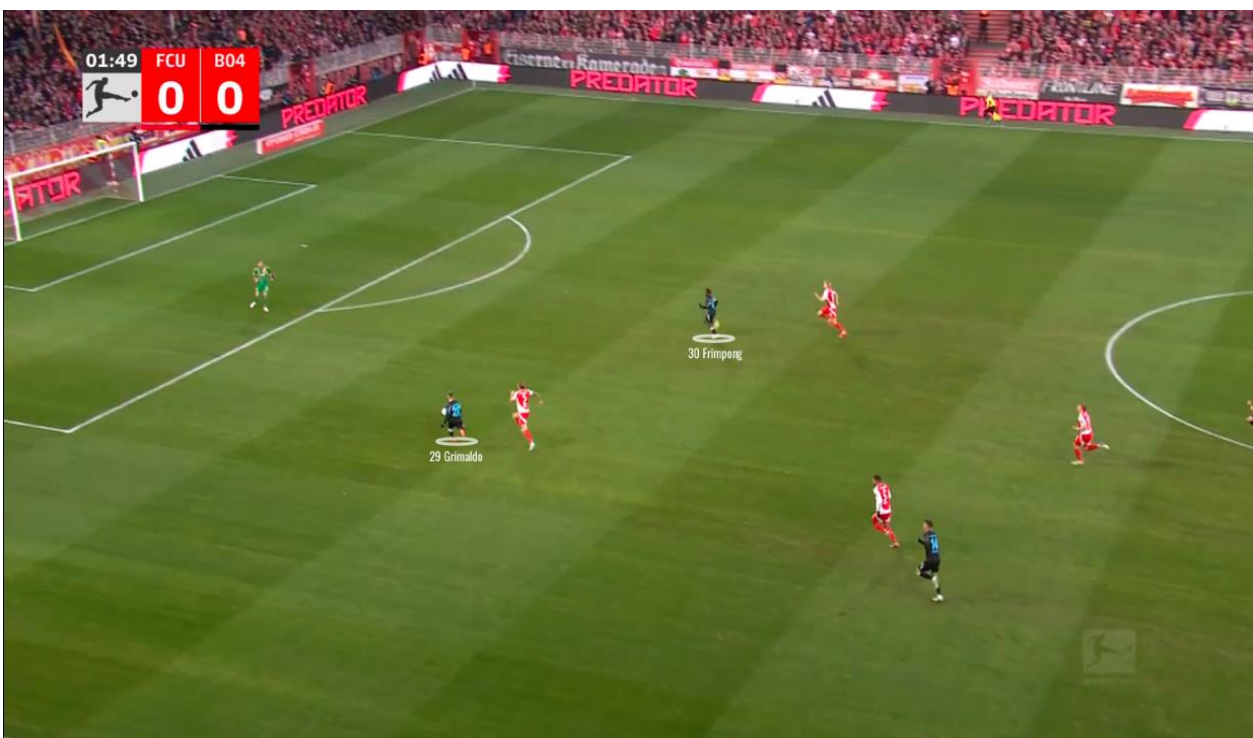
CASE 4: BACKEN TILLADES POSITIONEL FRIHED TIL DEN OFFENSIVE INVOLVERING

Back/back-relationen skaber 7 (14%) gange direkte målet i samspil af 49 mål i åbent spil.

4A: Backens indtagelse af rum højere i banen giver mål

Klip 099: Begge backs på sidste linje viser positioner frihed til at indtage rum og skabe længde i spillet

Klip 064: Grimaldo og Frimpong er søgt op på sidste linje og ender alene igennem i en 2v0-situation

4B: Backens positionelle frihed kan bruges i offensive gennembrudsmønstre

Klip 134: Hakimi starter i Zone 7B og signalerer efter chipbolden til Zone 5B. Timingen giver Hakimi forspring. Aflægget er veltimet.

Klip 159: Gaai indtager en position i mellemrummet som indadgående back i offensivt. Bevægelserne skaber rum at spille i.

Backen er taktisk positioneret i roller, der både tillader spil på fod, spil i rum eller kombinationsspil, der skaber overtal omkring backens position/rum.

Taktisk positionerer backen sig med reference til bolden, altså bevæger sig væk fra bolden eller tættere på bolden. Bolden bestemmer således hvor backen er, eller hvor backen skal bevæge sig hen. Det giver mulighed for at spille backen i fødderne så højt i banen som muligt. Som eksemplerne viser er der forskellige højder og bredde for backen. Der er specielt forskel på den brede positionering og den mere indgående position i halvrum, selv helt fremme ved feltet.

Teknisk skal backen have god forberedelse før boldmodtagelse, ligesom det er afgørende at 1. berøringerne har et højt niveau, da tiden omkring backen i de højere positioner omkring målinvolvering, kræver at backen kan bruge få berøringer - både for at holde tempo i spillet og sikre at bolden kan spilles videre hurtigt.

Fysisk skal backen have en god sprintudholdenhed, en god acceleration og generel udholdenhed, da der dækkes store områder med reference til heatmaps. Der sker mange højintense løb på siden omkring backens position, ligesom der er mange retningsskift når backen skal udfordre sin direkte modstander og derudover er der krav om, at backen kan løbe mange meter over kortere og længere distancer.

Mentalt skal backen have en høj koncentrationsevne da kampen, har mange situationer der foregår i positioner længere væk fra backen. Backen skal også udvise beslutsomhed og overblik i forhold til at træffe beslutninger, både teknisk og taktisk, på baggrund af situation; skal bolden spilles, skal bolden drives, skal der søges overlap, underlap, afsluttes eller skal positionen indtages højere i banen.

DISKUSSION

Undersøgelsen peger på, at backens målinvolvering oftest sker når holdet er foran og backen bruger sin foretrukne fod i åbent spil. Målinvolveringen påvirkes af, hvor stor positionel frihed backen tilsyneladende tillades i den offensive fase af spillet. Det er spørgsmålet om det er spillerne selv der vælger deres positioner eller om det er trænerbestemt?

Der er i den kvantitative analyse præsenteret en overvægt på 59,9% fra assister og 40,1% fra mål. Et spændende fund i opgaven, er brugen af den foretrukne fod der anvendes i 81,40%. Forventningen var, at backen var på et så højt niveau, at det ikke umiddelbart ville spille en rolle, om det var den foretrukne fod der blev anvendt. Det tyder dog på at backen positioneres i den side, hvor den foretrukne fod er tættest sidelinjen og ikke ind i banen. Det giver mulighed for det udadskruede indlæg, der er en trussel i feltet. Indlægsspillet er stadig en faktor i moderne fodbold.

Liverpool (Robertson/Alexander-Arnold), AGF (Beijmo/Links) og Leverkusen (Grimaldo/Frimpong) er de tre hold der oftest bruger indlæg for at skabe kaos i feltet. Til gengæld har Liverpool og AGF få berøringer, hvilket kunne betyde manglende tid til at modsatte back kan nå i feltet.

Inter (Dimarco/Dumfries) bruger ofte Dimarco til at slå indlægget og Dumfries til at true bagerst i feltet – denne løsning har Inter også anvendt med omvendt fortegn. Det anvender PSG og Leverkusen også, som de to hold der gør det oftest. Og netop den præmis, var grundlaget for den største overraskelse i analysen. At back-back-relationen alene har 7 mål svarende til 14,29% i åbent spil. Det bekræfter at en overvejelse omkring indlæg, hvor modsatte back kommer i feltet, kan gøre ondt på modstanderen. Det vidner om, at backen har flere facetter i sit spil og ikke blot en god indlægsgod. Og at løbepensum over tid formentlig er blevet opjusteret over tid.

Den interessante tendens om en mere offensiv back som målscorer, understøttes af den signifikante udvikling fra 2018/2019 til 2024/2025. Der blev tidligere scoret markant flere mål blandt de hold der er udvalgt, hvor backens samlede målbidrag var 9 (623 for alle hold). Det står i kontrast til de 69 (861) der blev scoret i 2024/2025. Ses der på den reelle forskel mellem målinvolveringer på tværs, steg den 8,7 procentpoint fra 2018/2019 til 2024/2025, hvilket bakker antagelsen om den mere offensive tilgang, fra backen, op.

Som det præsenteres i TMIS-scoren, burde en back som Dani Carvajal score højt. Det er imidlertid ikke tilfældet, da han ikke bidrager med nok mål og assists. Han er stadig et stykke under de allerbedste, og derfor påviser TMIS-scoren, at det reelt er muligt at opstille en formel for at udregne spillernes effektivitet ved deres offensive output som back.

Det ville som underliggende parameter til TMIS-scoren være nærliggende at tro, at størstedelen af mål ville komme efter standardsituationer, hvor backen med indlægsfoden kunne slå boldene fra enten hjørnespark eller frispark. Dette er dog ikke tendensen, backen scorer oftere end assisterer ved standardsituationer. Men det er en klar tendens, at backen oftest er målinvolveret i zonerne tættest mål, hvilket anses for atypisk grundet backens fysik.

Backen scorer sine mål fra Zone 1 + 2, hvilket også er tilfældet ved hjørnespark, hvor målene ofte scores tæt under mål.

Undersøgelsen har vist, at backens rolle er mere fri end måske først antaget. At etableret spil tegner sig for 27,5% af målene fra de centrale zoner tæt på målet. Er backens evne til at søge med frem, og derved afslutte angrebet, blevet mere kalkuleret eller er backen fejlpositioneret? Det giver i hvert fald yderligere overvejelser om restforsvaret og den positionelle frihed.

Det kunne have været interessant at sammenholde opgavens fokus med holdets boldbesiddelse, da det naturligt vil have en afgørende betydning for den risiko holdet efterlader, ved at spille med deres backs højere og mere centralt positioneret.

Situationer hvor der er en klar fordeling mellem backpositionerne, f.eks. Hakimi/Mendes-klippet (Klip 134), understreger dog at det defensive ansvar fortsat også forventes af backen. I forbindelse med restforsvaret må denne vurdering efterlades hos andre spillere på holdet, der skal være afklarede omkring det udbytte der kan komme som følge af målinvolveringerne.

Når kun målinvolvering har været anvendt, er det nærliggende at påstå at analysen har mere fokus på den enkelte back og at holdets præstationer ikke er afgørende. Men det er nærliggende at nævne, at PSG og Inter deltog i Champions League-finalen 2024-2025 – 7 af de 8 valgte hold deltog i europæisk gruppespil, hvorfor der således er præsteret på højt internationalt niveau. De kalkulerer altså denne risiko med offensive og målinvolverede backs.

Som opgaven indledningsvis lagde op til, blev der testet nogle hypoteser:

Hypotese 1: Spillerne på højere niveau vil skabe flere målinvolvinger end spillere på lavere niveau.

Som tabellen fra TMIS påviste, er der en tydelig sammenhæng mellem spillernes præstationer på internationalt topniveau målt op mod subtoppen og nationalt niveau. Selvom spillere ikke nødvendigvis er direkte involverede i mål, vil deres evne til at skabe et offensivt output være bedre, når det sammenholdes med de parametre der er afgørende for offensiv involvering. F.eks. har Andrew Robertson kun præsteret 2 assists, han er stadig bedre målt på TMIS end spillere fra subtoppen eller nationalt niveau.

Spillere på højere niveau er forholdsvis mere effektive, da deres konverteringsrate mellem mål/assist og xG/xA er bedre som det blev påvist i **Figur 15**. Det er påvist, at spillerne både er bedre til at være målskabende og samtidigt møder sværere modstand.

Hypotese 2: Backen vil oftere score sine mål senere i kampen end tidligere i kampen

Det er påvist, at der oftere scores i 2. halvleg end i 1. halvleg. Det er dog en marginal lille forskel, og der scores sidst i kampen kun 13 mål, der har betydning for resultat. De 38 mål der scores i de sidste 15 minutter, er dog markant flere mål end i de første 15 minutter hvor der scores 15 mål. Om der er en direkte sammenhæng mellem backens løb eller om modstanderens back er blevet udspillet fysisk, har ikke været medtaget i analysen. Det kunne være en interessant undersøgelse, om de backs der har været anvendt, bliver mødt af direkte udskiftninger eller om de 38 mål sidste i kampen netop er udtryk for at modstanderen er blevet løbet træt.

Hypotese 3: Standardsituationer udgør under halvdelen af backens samlede målinvolvinger

Det er ikke påvist, at der scores oftere på standardsituationer end i åbent spil. Til gengæld scorer backen oftere på standardsituationer end de assisterer. Det giver anledning til at stille spørgsmål til, om det er et område man bør dygtiggøre sig yderligere i og samtidigt bruge mere tid på til træning.

Der er et uforløst potentiale, da standardsituationer udgør en procentuelt lille del af en fodboldkamp, men samtidigt efterlader et stort udviklingspotentiale ved de indøvede detaljer, der

kan justeres afhængigt af modstander, tidspunkt og vigtighed af kamp. Udbyttet er relativt stort i kontrast til risikoen, da de færreste hold formår at udnytte en omstilling efter standardsituationer.

At backen ikke scorer oftere på standardsituationer end i åbent spil, er formentligt også et udtryk for at backen oftere ender i situationer hvor modstanderne kan være positionelt eller numerisk ude af balance, hvilket således spiller en afgørende rolle for de rum eller den plads til efterlades.

Hypotese 4: Backen er bredere positioneret, uanset side, når de er involveret i mål

Det kan konstateres, at backen er involveret fra en bred position end længere inde på banen, når de er involveret i mål – påvist i heatmaps tidligere. Det er påvist, at det der i 55,81% af tilfældene er tale om en bredere position i målinvolveringen. Der er derfor grobund for at arbejde videre med de brede positioner, men det skal medtages i betragtningerne at den brede position kræver en god indlægsstrategi for holdet, ligesom der kræves individuelle tekniske færdigheder at udføre spillet fra de brede positioner.

Indlægsstrategien skal være bundet op på den bold der spilles ind i feltet, ligesom de løb der skal foretages i og omkring feltet skal være veltimede, trække modstanderne væk fra deres positioner/zoner og samtidigt give plads til den/de der skal afslutte. Hvis disse elementer opfyldes, er der gode muligheder for at backen kan være endnu mere involveret i mål – både målscore og assister. Det er også afdækket i opgaven, at det indlæg (højt) og indlæg mellem forsvarslinje og målmand oftest anvendes ved målinvolvering, hvilket underbygger hypotesen om den brede position.

Det er dog ikke entydigt afvist, at andre assister ikke kan have effekt fra backens målinvolvering. F.eks. en position mere centralt, hvor stikningen anvendes. Eller den dybere position i feltet, hvor cutback eller chipbold anvendes. I forhold til målscoren er det den brede position ikke anvendt, hvilket heller ikke vil give mening – backens afslutning fra brede positioner vil have karakter af et forfejlet indlæg, som det også er set i undersøgelsen.

Det er som det sidste punkt i diskussionen relevant at vurdere, om det overhovedet giver mening at træne på at øge backens målinvolvering, eller som minimum fastholde det antal af målinvolveringer der har været i opgaven. Det er nødvendigt at træningen har et individuelt teknisk fokus for backen, da målinvolvering kræver en god indlægsfod og evnen til at afslutte – både med foden og hovedet. Det kan overvejes, om restforsvaret skal indtænkes mere naturligt i træningen. Rollen bør tillægges et offensivt og defensivt fokus, ligesom alle andre roller på holdet. Områder som kreativitet, beslutsomhed og perception bør vægtes mere end tekniske færdigheder, dette skal dog fortsat tillægges værdi – dog ikke på samme niveau, da antagelsen er at det tekniske niveau blandt de allerbedste er så godt at det vil have mindre betydning. Det vil også være nærliggende at inddrage disse betragtninger i ungdomsfodbold, hvor resultater har mindre betydning end resultater – i hvert fald på den korte bane. Man vil således kunne indlede nogle observationer på backens offensive frihed i ungdomsfodbold, hvor antagelsen må være at der med fokus på teknisk-taktiske færdigheder, kan skabes spillere der passer ind i fremtidens fodbold. Det vil være helt nærliggende at arbejde med ungdomsspillere ud fra kreativitet, beslutsomhed og intensitet – det er tre parametre der vil have helt afgørende betydning for at styrke ungdomsspilleres evne til at varetage positionen som back og skabe et enormt output.

Analysen har taget afsæt i 172 situationer. Disse har kun indeholdt ”succes”, hvilket kan anses som en svaghed. Der har dog imidlertid vist sig en række generelle tendenser på baggrund af data samt den kvalitative analyse, hvilket derved gør datagrundlaget både retvisende og validt.

Det ville være interessant at vurdere, om backens rolle i forhold til målinvolvering så anderledes ud, hvis man anvendte kampe af fuld længde til at belyse målinvolveringen. Og måske også den generelle offensive positionering, involvering og frihed offensivt for backen.

KONKLUSION

Denne undersøgelse har vist, at der er en række tendenser der går igen ved backens målinvolvering. Der er et tydeligt mønster i forhold til målinvolveringer fra åbent spil. Selvom repræsentationen af målinvolveringer fra åbent spil er markant højere, skal standardsituationer dog imidlertid ikke underkendes som et værktøj til at øge målinvolveringen yderligere.

Det står efter denne undersøgelse klart, at backens rolle i den offensive del af spillet tillægges større værdi, end det tidligere har været tilfældet med henvisning til backens målinvolvering. Der er en kalkuleret risiko forbundet med at lade backen deltage i den offensive del af spillet, den risiko afdækker holdene ved at positionere andre spillere i restforsvar.

Der er nogle forhold der i opgaven kan påpeges som generelle tendenser:

- Der er ikke længere tale om faste mønstre, hvor backen kun udgør en rolle, der er defineret som en fastlåst og stereotyp position i siderum.
- Backens rolle, i moderne fodbold, er præget af en offensiv tilgang, der giver frihed defensivt.
- Der er et øget pres på de fysiske forudsætninger.
 - Dække større områder
 - Flere sprintaktioner
 - Flere retningsskift
 - Stor udholdenhed – både aerobt og anaerobt.
- Backen skal være mere forudseende i relation til medspillere og spillet generelt

Analysen har påvist, at den offensive tilgang til spillet tillades, hvorfor der også bør arbejdes grundigt og seriøst med de tekniske-taktiske forudsætninger for backens rolle. Hvilket spiller en afgørende rolle for at gøre backen endnu mere dynamisk og udfordrende i spillets offensive fase.

Konklusion er, at backens målinvolvering har en vigtig rolle i moderne fodbold. Det er afgørende at backen positioneres tæt på mål og har frihed til at indtage andre positioner end den brede positionering, da det giver et større output for holdet offensivt.

TRÆNINGSPØVELSE 1: UDNYT PLADS MED 'VENDESPILLET'

Øvelsen tager udgangspunkt i backens brede positionering og derved kan vendes, når backen forbliver som det brede punkt. Der skal skabes lokalt overtal eller bredde modsat

Øvelsen:

Rød starter spillet 4v3 + 2 mod sort, blå skal være jokere og agerer backs i øvelsen.

Når bolden spilles, skal de røde forsøge at sætte 5 sammenhængende pasninger sammen inden "sideskiftet" tillades. Rød skal herefter flytte sig med, for at fastholde overtallet og derved sikre, at de sorte ikke kan vinde bolden. Hvis sort lykkes med at erobre bolden, må de gå til afslutning i et af de fire små mål. Backen skal blive i den grå zone, men må bevæge sig vertikalt for at skabe variation.

Formål:

- Skabe bredde
- Skabe overtal
- Vende spillet

Instruktionsmomenter:

- Tempo og fart i afleveringerne
- Tiltrække pres
- Søge mod bold, for at søge nye rum - enten ved bandespil eller spil på 3. mand

Tilpasninger af øvelse:

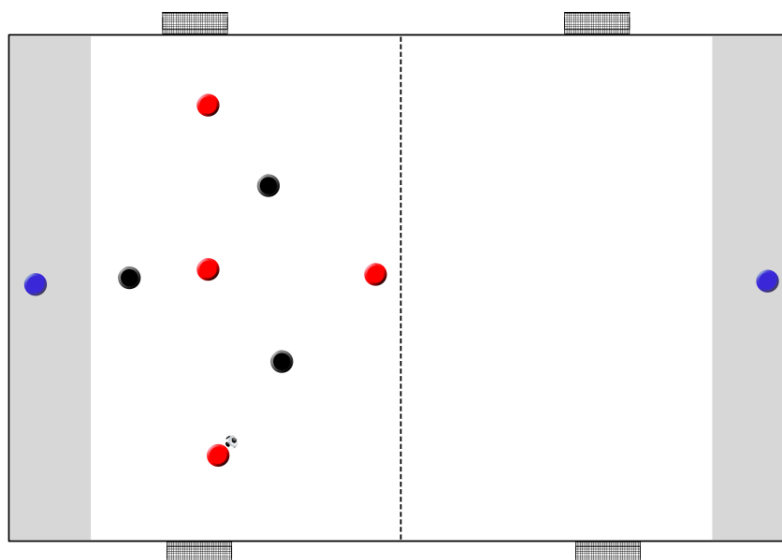
- Antal berøringer for backen - én eller to berøringer afhængigt af modspillere.
- Bolden skal vendes i luften – det styrker backens evne til at arbejde med 1. berøring.
- Der kan overvejes at sætte en modstander mere på og tillade backen at gå med.
- Man kan tillade backen må aktiveres på et kombinationsspil og score i mål modsat

Generelle tilpasninger

- Banestørrelse
- Antal berøringer
- Antal presspillere/overtalsspillere

Fysisk

Arbejds-/hviletid er 2:1. Hver runde varer 2 min, pause 1 min. 6 runder pr. hold (12 i alt).

TRÆNINGSPØVELSE 2: BRUGE DE BREDE INDLÆGSPPOSITIONER

Øvelsen tager afsæt i den brede indlægsposition, og er direkte overførbart fra øvelse 1, hvor der arbejdes med den brede indlægsposition og med fokus på at ramme Zone 6A/B + Zone 7A/B.

Øvelsen:

Der spilles possession 8v8 centralt med to backs på siderne som "grøftespillere". Der kan både arbejdes med det høje indlæg eller det flade indlæg mellem forsvarslinje og målmand.

Når bolden går på siden til en af de to backs, er det backen der tager beslutningen i forhold til, hvilket indlæg der søges efter.

Formål:

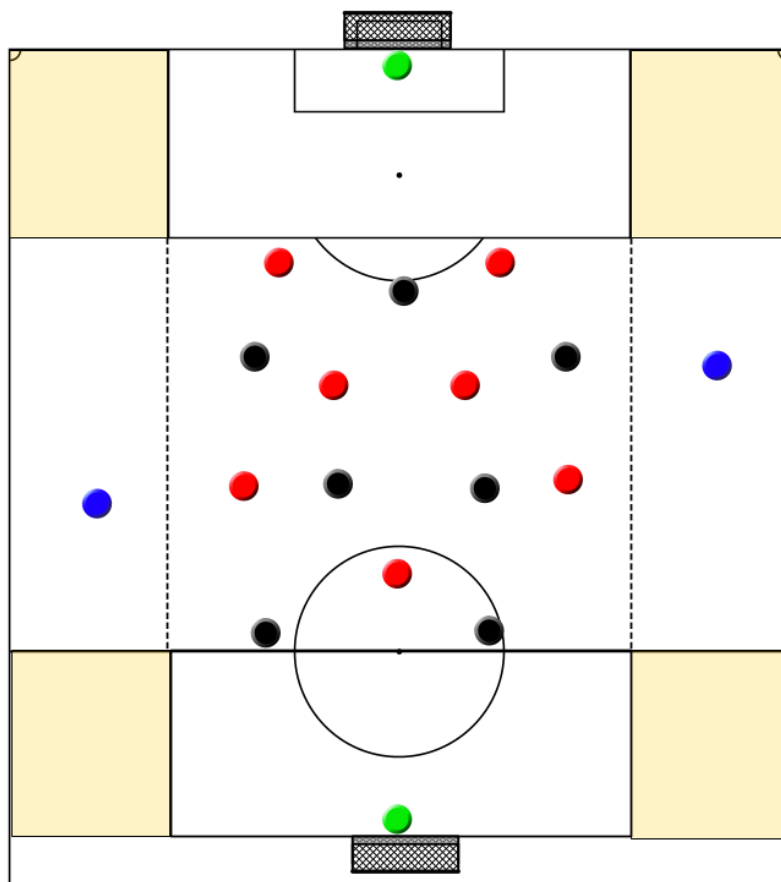
- Udnytte bredde
- Skabe overtal
- Spille bredt for at søge indlæg

Instruktionsmomenter:

- Tempo og fart i afleveringerne
- Indløb til feltet (Positioner)
- Timing i aktion, afvent indløb
- Indlægsposition
- Udadskruet bold
- Retningsbestemt 1. berøring

Tilpasninger af øvelse:

- Backen tildeles max 2 berøringer
- Backen tvinges til bestemt indlæg
- Backen må søge ind i banen
- Bolden skal slås i luft - og så er zonen åben til pres fra modstander.

Generelle tilpasninger

- Banestørrelse
- Antal berøringer
- Antal presspillere/overtalsspillere

Fysisk

Arbejds-/hviletid er 8:1. Hver runde varer 8 minutter, med 1 minuts pause. Der spilles 3 runder.

TRÆNINGSPØVELSE 3: BACKENS POSITIONELLE FRIHED OFFENSIVT

Øvelsen skal skabe frihed til den offensive positionering, backs tvinges ind i feltet og opnår en bedre indlægssposition eller kan komme til afslutning i feltet. Fokus på afslutning fra Zone 1 + 2.

Øvelsen:

Der spilles 9v8 med de to backs bredt på siderne. De må søge ind i banen eller spille bredt. De har mulighed for at søge det flade indlæg mellem forsvarslinje og målmand eller søge ind i assistzonerne i feltet (Zone 4 eller Zone 5). Modsatte back skal søge med ind i feltet, for at være spilbar omkring de bagerste positioner i feltet - der inviteres til omstillinger, backs arbejder med offensivt.

Formål:

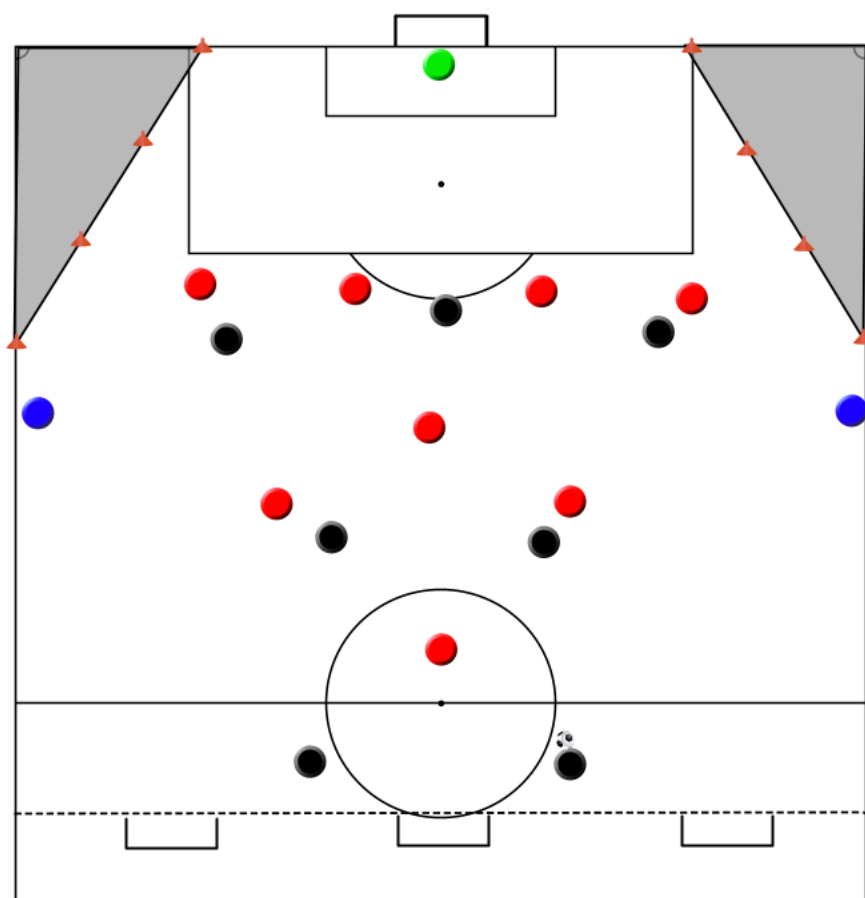
- Udnytte bredde
- Udnytte højde
- Skabe overtal
- Søge ind i feltet - begge backs

Instruktionsmomenter:

- Indløb til feltet (Positioner)
- Timing i aktion, afvent indløb
- Rotationer med back/kant
- Udadskruet bold
- Retningsbestemt 1. berøring
- Restforsvarspositioner

Tilpasninger af øvelse:

- Backen skal tage bestemte løb
Backen SKAL søge ind i banen
- Bolden kan spilles under høj bagkæde, for at tvinge bolden igennem (rød passive)
- Der kan fokuseres på restforsvar ift. at kun én back må angribe ad gangen

Generelle tilpasninger

- Banestørrelse
- Antal berøringer
- Antal presspillere/overtalsspillere

Fysisk

Arbejds-/hviletid er 6:1. Hver runde varer 6 minutter, med 1 minuts pause. Der spilles 4 runder.

KILDELISTE

SkySports Retro. (2020, 22. april). *“No one wants to grow up and be a Gary Neville”*. Video. <https://www.youtube.com/watch?v=YG3KFhsQa48> (Besøgt 24. oktober 2025)

Konefał M., Chmura P., Andrzejewski M., Pukszta D., Chmura J.

Analysis of Match Performance of Full-backs from Selected European Soccer Leagues.

Central European Journal of Sport Sciences and Medicine. 2015; 11 (3): 45–53.

WyScout. (u.å.). WyScout. Hentet 26. oktober 2025 fra <https://wyscout.com>

FotMob. (u.å.). *FotMob: Live Football Scores, Results, Stats and News*. Hentet 26. oktober 2025 fra <https://www.fotmob.com>

FBref. (u.å.). *FBref: Football Statistics and History*. Hentet 26. oktober 2025 fra <https://fbref.com>

WhoScored.com. (u.å.). *WhoScored.com: Football Statistics*. Hentet 26. oktober 2025 fra <https://whoscored.com>

Streamlit. (u.å.). *Soccer-Viz: Interactive Football Data Visualization*. Hentet 26. oktober 2025 fra <https://soccer-viz.streamlit.app/>

DBU Lolland-Falster. (u.å.). *Fodboldens Ord*. Hentet 26. oktober 2025 fra <https://www.dbulolland-falster.dk/uddannelse-og-traening/traening-og-inspiration/litteratur-og-traenermaterialer/fodboldens-ord/>

BILAG:**A: EGETUDVIKLET ANALYSEARK**

Spillet:

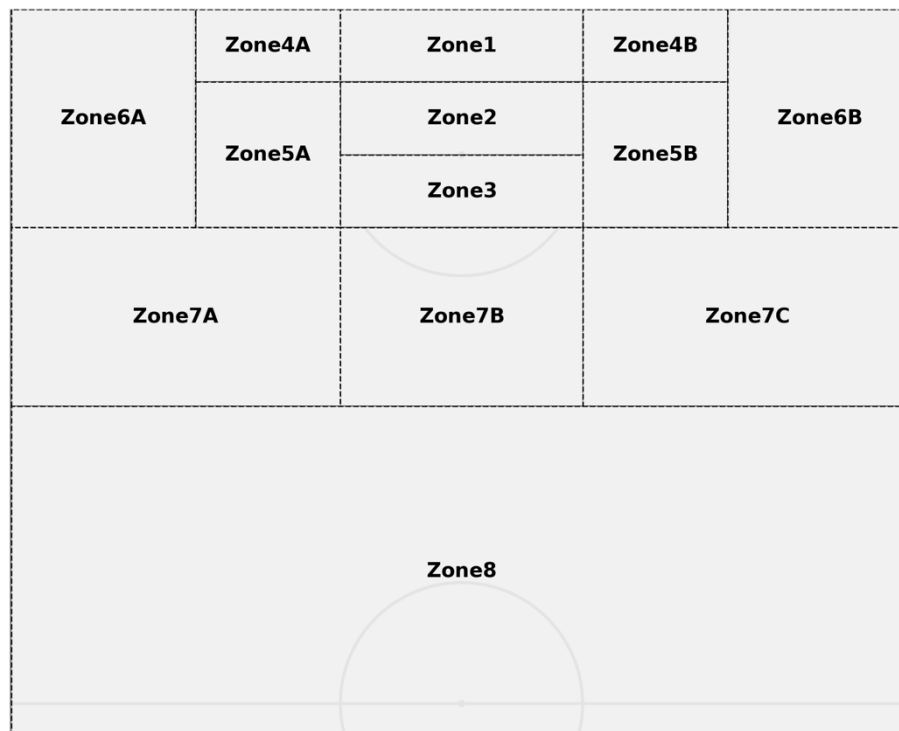
Type	Spilsekvens	Åbent spil	Standardsituation	Berøringer	Kropsdel	Stilling
Mål	Åbent spil	Etableret angreb	Hjørnespark	1	Højre fod	Foran +1
Assist	Standardsituation	Kontraangreb	Frispark	2	Venstre fod	Bagud -1
		Direkte angreb	Direkte frispark	3	Hovedstød	Udligning
			Indkast	4+	Anden kropsdel	Foran +2
			Straffespark			Bagud -2

B: ZONEINDDDELING

Zoner + aktioner:

Zone	Assistaktion	Målaktion
Zone 1	Stikning	Spark (1. touch)
Zone 2	Indlæg (højt)	Kontrol + dribbling + skud
Zone 3	Indlæg (fladt)	Kontrol + skud
Zone 4A / 4B	Fladt indlæg mellem forsvarslinje og målmand	Hovedstød
Zone 5A / 5B	Cutback	Andet
Zone 6A + 6B	Chipbold	
Zone 7	Aflæg	
Zone 7A + 7B	2. bold fra modstander	
Zone 8	Ripost efter afslutning Straffespark begået mod Uassisteret	

Zoneinddeling:

BILAG: ORDFORKLARING

Begrebsafklaringen tager afsæt i DBUs "Fodboldens ord"¹⁰.

Etableret angreb*	Et etableret angreb er kendetegnet ved længere perioder på bolden, hvor det hold der er i boldbesiddelse, spiller bolden rundt på modstanderens banehalvdel, inden de går til afslutningsspil.
Kontraangreb	Når VI efter en omstilling fra DE til VI søger at gå direkte i afslutningsspil.
Direkte angreb*	Direkte angreb referer til sekvensen mellem etableret angreb og kontraangreb. Sekvensen starter fra fase 1 eller fase 2. Der kan således spilles rundt på egen banehalvdel, inden der f.eks. spilles længere.
Assistzonen	Assistzonen defineres i feltet, i zoneinddelingen er det Zone 4 og Zone 5.
Bagrum	Rummet bagved bagkæden.
Chipbold	Et spark, hvor der sparkes dybt i bolden for at løfte den.
Cutback	Aflevering skråt tilbage fra mållinjen. Ofte anvendt som oplæg til scoring.
Dybdeløb	Et løb i banens længderetning mod modstandernes mål.
Fase 1, 2 og 3	VI har bolden. Fase 1 er den første del af opbygningsspillet, der skal overspille modstandernes første pres/kæde. Fase 2 er den del af opbygningsspillet, som foregår efter modstandernes første pres er overspillet, til holdet går i afslutningsspil. Fase 3 er afslutningsspillet.
Indlæg	Højt: En bold over brysthøjde. Fladt: En pasning under knæhøjde – bruges som en bold på tværs eller som bold fra siden.
Forsvarslinje	Et udtryk for det sted på egen banehalvdel, hvor holdets bagerste kæde placerer sig, når DE har bolden.
Færdigheder	Hvordan træneren/spilleren evner at udføre de forskellige fodboldsituationer – dette gælder fysiske-, taktiske-, tekniske-, psykiske- som pædagogiske færdigheder.
Førsteberøring (1. touch)	Spillerens første boldberøring, når han selv vil have den/de næste berøringer. Anvendes også ved afslutning eller aflevering.
Gennembrud	Banen opdeles i absolutte rum; siderum, halvrum og centrum. Disse rum er altid det samme sted på banen.
Kæder	Spillergrupper fordelt i forsvarskæden, midtbane-kæden og angreb-kæden.
Løb på blandsiden	Er et løb, hvor spilleren, når VI har bolden, positionerer sig således, at forsvarsspilleren ikke kan have både bold og angriber i sit synsfelt.
Overlap	Taktisk princip, når VI har bolden. Formålet med overlap er at sætte en modstander ud af spillet ved at skabe overtal i kraft af en 2v1 situation. Overlappet udføres ved at skabe dybde/bredde i spillet. Det er altid en spiller i en position bag boldholderen, der skal rykke frem – oftest udvendigt, men i princippet også indvendig for boldholderen.
Restforsvar	VI har bolden. Restforsvaret er måden at positionere holdet på banen, når holdet går fra fase 2 til fase 3. Restforsvaret inddeles i to dele; genpres- og forsvarsdelen. I genpresdelen positioneres spillerne, således at kontraangreb kan lukkes ned så hurtigt som muligt. I forsvarsdelen placeres spillerne, der ikke indgår i fase 2 og 3, på banen i forhold til de spillere, som modstanderne holder fremme på banen.
Timing	Koordinerede handlinger i forhold til bold, medspiller eller modspiller. Evnen til at indsætte rigtig kraft og rigtig bevægelse i det rigtige øjeblik. F.eks. afsæt til headning.
Underlap*	Taktisk princip, når VI har bolden. Formålet med underlap er at sætte en modstander ud af spillet ved at skabe overtal i kraft af en 2v1 situation. Underlap er modsat overlap på indersiden.

¹⁰ (DBU Lolland-Falster, u.å.)